

Ms 127021

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาวนวลฉวี โยธาทูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเงินทองของมีค่า
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย : นางสาวนวลฉวี โยธาทุล

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐรัชย์ จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ นื่องเฉลิม)

กรรมการ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม)

กรรมการ

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พิชิตวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศนีย์ นาคุณทรง)

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย : นางสาวนวลฉวี โยธาพูล

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม
รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ นาคุณทรง

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง เงินทองของมีค่า 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยอุทิศ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน (Wilcoxon Signed-Ranks Test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค STAD ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.88/87.00 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนด

(2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิคเอสทีเอตี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพทางการเรียน และความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : The Development of Cooperative Learning Activity Using STAD
Technique on the Value of Money of Prathomsuksa 3 Students

Author : Miss Naunchawee Yotatool

Degree : Master Of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.Prapassorn Pree-iam
Associate Professor Dr.Tassanee Nakunsong

Year : 2019

ABSTRACT

This research aimed to (1) develop the cooperative learning activity on the value of money by using STAD technique of Prathomsuksa 3 students with the effective criteria 75/75 (2) compare the achievement of Prathomsuksa 3 students by using STAD Studying with cooperative learning activities, STAD techniques before and after learning (3) know the satisfaction of Prathomsuksa 3 students on the development of learning activity on the value of money by using STAD technique. The sample of this research consists of 10 Prathomsuksa 3 students from Baanpaisarnschool in Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 3 in the second semester academic year 2018 by purposive sampling. The research instruments are 1) Cooperative learning by using STAD technique lesson plans 2) 20 of the achievement tests with 4 choices 3) 15 of the questionnaire about satisfaction of Prathomsuksa 3 students on the development of learning activity by using STAD technique. The statistic tools were used in the research including percentage, mean, standard deviation and Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The results of this research shown (1) the development of lesson plans of cooperative learning activity by using STAD technique effective as 82.88/87.00 which is higher than the criteria 75/75 (2) the achievement of the post test is higher with the

statistically significant at.05 level. and (3) The students are satisfied with their cooperative learning activity by using STAD technique at the high level.

Keywords: The Development of Learning Activity, Cooperative Learning Activity STAD Technique, The Achievement of Learning, Educational Efficiency, Satisfaction

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม และรองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้ถ่ายทอดความรู้ วิธีการ ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนื่องเฉลิม ประธานกรรมการสอบและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรรณู ชูยกระเตื่อง อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ กรรมการสอบที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำข้อเสนอแนะ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ดร.ปรียานันท์ เหมินไธสง อาจารย์ ดร.อพันธ์ พิณฑุลา ดร.ประเสริฐศักดิ์ เหมินไธสง คุณครูพจณี บุญชูศรี คุณครูนาตยา นาคแสง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ได้กรุณาในการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆและให้คำแนะนำข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ นายภานุพงษ์ ศรีดาราร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลายุทิต) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตลอดจนคณะครูและขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณยายทুমี่ คุณพ่อบุญมี คุณแม่ปิ่นแก้ว โยธาทูล นายดำรง บุญอรุณที่คอยมอบกำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ทำการวิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ให้ความรัก ความอบอุ่น ความหวังดีต่อผู้วิจัย ตลอดจนบูรพาจารย์ ผู้ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัย ได้มีความรู้ มีพื้นฐานทางการศึกษาที่ดี

นางสาวนวลฉวี โยธาทูล

สารบัญ

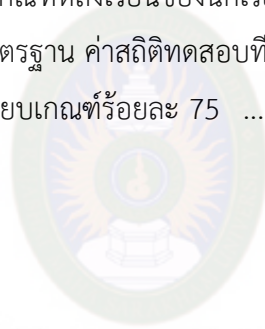
หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 หลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลวยอุทิศ) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	8
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	15
2.3 แผนการจัดการเรียนรู้	27
2.4 พฤติกรรมการเรียนรู้	29
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	32
2.6 การหาประสิทธิภาพ	37
2.7 ความพึงพอใจ	39
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	45
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47

หัวเรื่อง	หน้า
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	48
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิจัย	60
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.2 ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผล	64
5.2 อภิปรายผล	64
5.3 ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้	75
ภาคผนวก ข แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	87
ภาคผนวก ค แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	90
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจ	98
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	109
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	113
ประวัติผู้วิจัย	119

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	14
3.1	
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจำนวนชั่วโมง	48
3.2	
วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหาและจำนวนข้อสอบที่เหมาะสม	52
4.1	
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	61
4.2	
การทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์หลังเรียนของนักเรียน	62
4.3	
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75	63

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	46

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และโลกในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มาใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แทนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.1-2)

การเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไผ่ศาล (ลีล้อยูทิต) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้องค์ความรู้ประกอบด้วย 5 สาระคือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในสาระที่ 3 คือ วิชาเศรษฐศาสตร์ เพราะในสาระที่ 3 นี้มุ่งเน้นเนื้อหาที่ว่าด้วยเรื่อง เงินทองของมีค่า ซึ่งเป็นเรื่องที่ประชาชนทุกคนทราบกันดีว่า เป็นวิชาที่อธิบายเรื่องของการวางแผนการใช้จ่าย การจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด

เราจึงต้องตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากร ซึ่งนักเรียนต้องทราบและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ การเรียนรู้เศรษฐศาสตร์จึงจำเป็นสำหรับนักเรียนผู้วิจัยจึงทำการวิจัยในเรื่อง เงินทองของมีค่า เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงให้กับผู้อื่นได้ และมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

จากการศึกษา พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย ไม่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเก่งจะมีการแข่งขันกัน ขณะที่นักเรียนอ่อนถูกทอดทิ้ง ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน ส่งผลให้เกิดปัญหาการเรียนรู้อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ขาดทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เกิดความขัดแย้งทางความคิดในสังคม จากปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา (ต่อศักดิ์ บุญพิมล, 2559, น.45) ซึ่งประกอบด้วย การตระหนักในปัญหาการสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหา การกำหนดทางเลือกกระบวนการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผนในการทำงาน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึงการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีความเหมาะสมกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม เพราะรูปแบบของกิจกรรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่มแบบเทคนิค STAD กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2550, น.124)

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้แก้ปัญหา ให้กิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างทางเลือกในกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Division) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือที่จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหา โดยการนำประสบการณ์ที่ได้รับมาหลอมรวมกันเป็นองค์ความรู้ของตนเอง ให้ความสำคัญของการรับผิดชอบรายบุคคลและรายกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (สุวิทย์ มูลคำ, 2548, น.70 - 75) เริ่มต้นด้วยการจัดเตรียมเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีการแบ่งกลุ่มละความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน เป็นการสร้างแรงจูงใจและไม่ให้เกิดความท้อแท้จนผู้เรียนที่อยู่ภายในกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการด้วยการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มก่อนที่จะมีการทดสอบครั้งสุดท้าย เพื่อหาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคล ดังนั้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีขั้นตอนที่ชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรม

ด้วยตนเองรวมทั้งได้ร่วมกับกลุ่มทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการร่วมมือกันทำงาน เป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกันขณะทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเป็น กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และสามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีที่หลากหลาย มีความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง ซึ่งสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ถ้ำน้อยอุทิศ) พุทธศักราช 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้และใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง เงินทองของมีค่า

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่าโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน จาก 3 โรงเรียน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งหมด 10 คน โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ หน่วยที่ 8 เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) ของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยอุทิศ) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยหน่วยย่อย ดังนี้

1.4.2.1 สินค้าและบริการที่จำเป็น	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.2 สินค้าที่ฟุ่มเฟือย	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.3 ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.4 การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.5 วิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.6 การทำรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.7 ความสำคัญของการจัดเก็บภาษี	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.8 ประเภทของภาษี	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.9 ประโยชน์ของการเสียภาษี	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.10 สินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.11 การแข่งขันทางการค้า	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.4.2.12 ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า	จำนวน 1 ชั่วโมง

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4.4 พื้นที่การวิจัย

โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลวยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุดรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จังหวัดมหาสารคาม

1.4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลา 6 สัปดาห์ 12 ชั่วโมง แผนละ 1 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักแก้ปัญหาให้ผู้เรียนสืบเสาะหาความรู้ โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและเชื่อมโยงความรู้จนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายสามารถนำไปพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานและการคิดพื้นฐานของนักเรียนได้

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน และแบ่งกลุ่มละความสามารถกันกลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน คือ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จนเกิดการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนการรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่กลุ่มได้รับมอบหมายจนเกิดความสำเร็จ ซึ่งถือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ฝึกการสื่อสารช่วยเหลือและมีรางวัลเป็นแรงจูงใจจนประสบความสำเร็จ ซึ่งกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ชั้นเตรียมเนื้อหานำเสนอบทเรียนเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อาจใช้การสาธิตประกอบการบรรยายการใช้วีดิทัศน์หรือแม้แต่การลงมือปฏิบัติตามหนังสือเรียนใบความรู้หรือใบงาน/แบบทดสอบ
2. ชั้นจัดกลุ่มผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนให้ละครดับความสามารถ วัตถุประสงค์จากการเรียนที่ผ่านมา กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน หรือนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เช่น นักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน
3. ชั้นเรียนรู้ ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้วางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กันสมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด

4. ชั้นประเมินผลผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ ที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหาสาระของผู้สอน ผู้เรียนร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน นำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนและกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ

5. ชั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงเป็นการประกาศผลงานของทีมนำแต่ละทีม อยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่องชมเชย เช่น ให้รางวัลหรือปิดประกาศหน้าชั้นเรียน

“แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง การจัดเตรียมและวางแผนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อนำไปเป็นแนวทางที่จะยึดเป็นแบบแผนปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูทำให้ทราบว่าจะสอนเนื้อหาใดอย่างไร ใช้สื่อการเรียนอย่างไร มีการประเมินอย่างไร

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนซึ่งวัดโดยพิจารณาจาก ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีความรู้ความจำ มีการคิดวิเคราะห์ การนำไปใช้อย่างสร้างสรรค์ของเนื้อหาเรื่องเงินทองของมีค่า เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

“การหาประสิทธิภาพ” หมายถึง การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง ประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ เรื่องเงินทองของมีค่า ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนใบงานและพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ ไม่น้อยกว่า 75

75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทุกเนื้อหา คิดเป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 75

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ระดับความชอบและความรู้สึกพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ผู้สอนได้พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้มาบูรณาการใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6.2 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสามัคคีให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างมีความสุข

1.6.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรม และสื่อการเรียนการสอน อีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลี้ลอยอุทิศ) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD

3. แผนการจัดการเรียนรู้

4. พฤติกรรมการเรียนรู้

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6. การหาประสิทธิภาพ

7. ความพึงพอใจ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลี้ลอยอุทิศ) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรโรงเรียนบ้านไพศาล (ลี้ลอยอุทิศ) (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลและเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้คู่คุณธรรม มีความเป็นผู้นำของสังคม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานสามารถไขว่คว้านวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาในการประกอบ

อาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลวยอุทิศ) (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลวยอุทิศ) (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

- 2.1.5.3 มีวินัย
- 2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.5.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 หลักสูตรโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยุธยา) (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ในสังคมไทยและสังคมโลก

เศรษฐกิจศาสตร์การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

ภูมิศาสตร์ลักษณะทางกายภาพของโลก การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ปัญหาทางกายภาพและภัยพิบัติ ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ การใช้

ภูมิสารสนเทศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศและระหว่างประเทศ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.1.7 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติ

มาตรฐาน ส2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และดำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจอย่างพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส4.1 เข้าใจความหมายและความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช่วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยมีความภูมิใจและดำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.8 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.8.1 ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้างตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัยและเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง

2.1.8.2 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการและมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบการอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ

2.1.8.3 ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองครอบครัวโรงเรียนและชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีตมีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.8.4 ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.4-7)

2.1.9 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน ส3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรง ชีวิต	1. สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่เรียกว่าปัจจัย 4 2. สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์อาจ เป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต 3. ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการที่สนองความต้องการของมนุษย์ 4. หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น 5. ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	2. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	1. ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม 2. วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง 3. วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม 4. วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้อย่างเหมาะสม
	3. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด มีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	1. ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค 2. ความหมายของสินค้าและบริการ 3. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด
	4. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	1. สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียนสวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย
	5. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	1. ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน 2. ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดาภาษีมูลค่าเพิ่ม 3. บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	3. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	1. ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า การศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามโครงสร้างแบบแผนและหลักการวิธีการนี้ สามารถบูรณาการความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ ได้หลายวิธี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ ตามวัตถุประสงค์และสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถต้องมีกระบวนการการเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพราะในการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนแบบแผนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนอย่างสูงสุด

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือหรือร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, น.122) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหมายถึง วิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมมือในการเรียนซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. ครูสอนบทเรียน
2. นักเรียนกลุ่มละ 4 คนทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดมีการเปรียบเทียบคำถามซักถามตรวจงานกัน
3. แนะนำให้คนเก่งในกลุ่มอธิบายแบบฝึกหัดให้เพื่อน
4. เมื่อเรียนจบบทเรียนให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบสั้นๆด้วยตนเอง
5. ตรวจสอบผลทดสอบหาค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
6. นักเรียนคนใดทำได้ดีขึ้นครูจะชมเชยและกลุ่มใดทำได้ดีขึ้นก็จะได้รับคำชมเชย

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 134) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บุญนำ เพียงดี (2548, น.17) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันและเพศต่างกันเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนร่วมกัน ทำกิจกรรมและเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันแก้ปัญหาความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความรับผิดชอบของแต่ละคนในกลุ่ม

Slavin (1978, p.4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการสอนที่ให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกกลุ่มโดยทั่วไปมี 4 คน และมีความสามารถแตกต่างกันประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนจะต้องช่วยเหลือเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ สมาชิกกลุ่มจะได้รับรางวัลถ้ากลุ่มทำคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน โดยผู้เรียนในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน

โดยประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นคนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จนเกิดการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยน การรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่กลุ่มได้รับมอบหมายจนเกิดความสำเร็จ ซึ่งถือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ฝึกการสื่อสารช่วยเหลือกันและมีรางวัลเป็นแรงจูงใจจนประสบความสำเร็จ

2.2.1 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 42 - 43) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วม อย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของแต่ละกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการ แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจให้กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียน อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้

1. ประสบการณ์เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิม ของตนออกมาใช้ในการเรียน แบ่งปันประสบการณ์ของตนกับเพื่อน ๆ ที่อาจจะมีการประสบการณ์คล้าย หรือแตกต่างกัน
2. การสะท้อนความคิดและอภิปราย เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิด เห็นและความรู้สึกของตนเอง แลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดประเด็น วิเคราะห์วิจารณ์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งแตกต่างไปจากตนซึ่งจะช่วยให้ เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็นหรืออภิปรายจะทำให้ได้ข้อสรุป ที่หลากหลายและผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม
3. ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด เป็นขั้นตอนการสร้างความเข้าใจและนำไปสู่ การเกิดความคิดรวบยอดอาจจะเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายริเริ่มและครูช่วยเติมแต่งให้สมบูรณ์หรือครู อาจนำทางแล้วผู้เรียนสานต่อจนความคิดนั้นสมบูรณ์เป็นความคิดรวบยอด
4. การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนที่ได้รับความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของผู้เรียนเอง

Slavin (1990, pp. 4 - 20) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. เป้าหมายของกลุ่ม (Group Goals) หมายถึง กลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน การยอมรับ ผลงานของกลุ่ม

2. การรับผิดชอบเป็นบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับผลการเรียนรู้รายบุคคลของสมาชิกในกลุ่ม และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลผลของการประเมินรายบุคคลจะมีผลต่อคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม

3. โอกาสในความสำเร็จเท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) หมายถึง การที่นักเรียนได้รับโอกาสที่จะทำคะแนนให้กับกลุ่มของตนได้เท่าเทียมกัน

4. การแข่งขันเป็นทีม (Team Competition) การเรียนแบบร่วมมือจะมีการแข่งขันระหว่างทีม ซึ่งหมายถึง การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นภายในทีม

5. งานพิเศษ (Task Specialization) หมายถึง การออกแบบงานย่อย ๆ ของแต่ละกลุ่มให้นักเรียนแต่ละคนรับผิดชอบ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะเกิดความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือกลุ่มของคนให้ประสบผลสำเร็จ ลักษณะงานจะเป็นการพึ่งพาซึ่งกันและกันมีการตรวจสอบความถูกต้อง

6. การดัดแปลงความต้องการของแต่ละบุคคลให้เหมาะสม (Adaptation to Individual Needs) หมายถึง การเรียนแบบร่วมมือแต่ละประเภทจะมีบางประเภทได้ดัดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล

จากลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นการได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มนักเรียนที่เก่งจะได้ฝึกความเป็นผู้นำนักเรียนที่เรียนปานกลางจะได้พัฒนาตนเองและนักเรียนที่เรียนอ่อนจะมีความพยายามจากการช่วยเหลือของเพื่อนจนทำให้มีความเข้าใจและสามารถแก้ปัญหาอย่างมีลำดับขั้นตอนได้และเกิดความสามัคคีก่อให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกันในหมู่คณะโดยต้องอาศัยหลักพื้นฐาน 5 ประการ คือ

1. การพึ่งพาอาศัยกันเชิงบวกซึ่งหมายถึงการร่วมมือร่วมใจกันภายในกลุ่ม เพื่อให้ผลงานของกลุ่มนั้นประสบความสำเร็จ

2. การปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงซึ่งหมายถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและยอมรับในความคิดของสมาชิกที่อยู่ภายในกลุ่มเพื่อคัดเลือกในสิ่งที่ถูกต้องที่สุด

3. การมีความรับผิดชอบในกลุ่มหมายถึงความสำเร็จของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มที่มีความรู้และความเข้าใจมีความรับผิดชอบในภาระงานที่ได้รับมอบหมายครบทุกคน

4. การมีทักษะในความสัมพันธ์กับกลุ่มเล็กและผู้อื่นหมายถึงความสามารถในการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กับผู้อื่นได้โดยมีลักษณะของการเป็นผู้นำผู้ตามสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมีสมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งนำไปสู่การไว้วางใจและการยอมรับในการตัดสินใจของกลุ่มในที่สุด

5. การมีกระบวนการกลุ่มหมายถึงนักเรียนซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มสามารถใช้ทักษะทางสังคมวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มจนสามารถแก้ไขปัญหาได้

2.2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 35) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นเตรียม** กิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน จะจัดเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 2 - 6 คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนและการทำงานกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐาน จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. **ขั้นสอน** ครูนำเข้าสู่บทเรียน และแนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายงาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ ครูจะกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน เช่น Jigsaw, TGT, STAD, TIA, GT, LT, CIRC, CO-op-Co-op เป็นต้น เพราะเทคนิควิธีการแต่ละครั้งที่ใช้จะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนแต่ละครั้งอาจต้องใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน
4. **ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ** ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมส่วนที่ยังขาดบกพร่องต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้
5. **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและนักเรียนช่วยกันประเมินผลการทำงาน และพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ภาวินี คำขารี (2550, น. 30) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. **ขั้นเตรียม** ประกอบด้วย ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำถึงบทบาทของนักเรียน การแบ่งกลุ่มการเรียน การแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละบทเรียน แต่ละคาบและฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. **ขั้นสอน** ครูจะทำการสอนในรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงาน ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะได้รับงานเป็นชุด เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบในเรื่องการแบ่งปันให้กับสมาชิกในกลุ่ม
3. **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** นักเรียนแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย และจะช่วยเหลือกันทำให้เกิดการเสริมแรงและการสนับสนุนกัน

4. **ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ** เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนหรือไม่ ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไรเน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคลต่อจากนั้นเป็นการทดสอบ

5. **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนถ้ามีสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ครูควรอธิบายเพิ่มเติมและช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มหาจุดเด่นสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

จากขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวไว้แล้วนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีขั้นตอนที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. **ขั้นเตรียมเนื้อหา** นำเสนอบทเรียนเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อาจใช้การสาธิต ประกอบการบรรยายการใช้วีดิทัศน์หรือแม้แต่การลงมือปฏิบัติตามหนังสือเรียน ใบความรู้หรือใบงาน / แบบทดสอบย่อย

2. **ขั้นจัดกลุ่ม** ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนให้คละระดับความสามารถ วัดได้จากผลการเรียนที่ผ่านมากลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน เป็นต้น

3. **ขั้นเรียนรู้** ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้วางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กันสมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด

4. **ขั้นประเมินผล** ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ ที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหาสาระของผู้สอน ผู้เรียนร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิก แต่ละคนนำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนและกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ

5. **ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียง** เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่องชมเชย เช่น ให้อาจารย์หรือปิดประกาศหน้าชั้นเรียน

2.2.3 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ความหมายของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้
ธีระพงษ์ ฤทธิ์ทอง (2545, น. 170) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่ง Slavin แห่งมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins) เป็นผู้พัฒนาขึ้น เป็นเทคนิคการจัดการกิจกรรมเหมาะสมกับการสอนเนื้อหาความรู้ ความเข้าใจ อาจใช้หนังสือเรียน หรือใบความรู้เป็นสื่อการเรียนรู้ของนักเรียนความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (ประภัศสร ปรีเอี่ยม, 2553, น.53-67)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, น. 170 - 175) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งคล้ายกันกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่ม ได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ แล้วทำการทดลองความรู้คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาบวกเป็นคะแนนของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้อาหารว่าง คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

ภาโฉน เข้มเพ็ชร (2547, น. 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นโดย (Slavin) เป็นการเรียนแบบนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนโดยมีความหมายจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ว่า

1. S – Student หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ร่วมกันในห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมเดียวกัน
2. T – Team หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกที่ละความสามารถทางการเรียนรู้ที่มีความรู้จะต้องอธิบายให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ
3. A – Achievement หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม จะดูได้จากการประเมินตามสภาพของสมาชิกในกลุ่ม และแบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น
4. D – Division หมายถึง การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ กลุ่มละ 4 - 5 คน โดยมีอัตราส่วนระหว่างนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เป็น 1 : 2 : 1

แคทรียา ไจมูล (2550, น. 14) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง การเรียนที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มคละกันในระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ระดับสูง 1 คน ระดับปานกลาง 2 คน และระดับอ่อน 1 คน จุดประสงค์หลัก คือ ช่วยให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2552, น. 38) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง เทคนิคแบ่งปันความสำเร็จมีการพัฒนาจากเทคนิคการจัดทีมแข่งขัน (TGT) แต่จะเป็นการร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้ของตนเองในเรื่องที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งจะมีการช่วยเหลือแนะนำความรู้ให้แก่กัน มีการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคลแทนการแข่งขัน และรวมคะแนนเป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะนักการศึกษาที่คิดเทคนิค STAD คือ สลาวิน (Slavin)

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ดังกล่าวแล้วนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการเรียนที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนที่ได้แบ่งกลุ่มละความสามารถกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกันโดยมีผลคะแนนจากการทดสอบ

หลังการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของสมาชิกแต่ละคนมาเป็นคะแนนของกลุ่ม โดยเปรียบเทียบกับคะแนนที่กำหนดแล้วเกิดคะแนนพัฒนาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานที่เป็นกลุ่มจนสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

2.2.4 รูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Team Achievement Divisions)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, น. 170 - 175) กล่าวถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ว่ามีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาผู้สอนทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วและนำเสนอเนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดใหม่
2. การทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันจัดให้คละกัน และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องช่วยและร่วมกันเรียนรู้ เพราะผลการเรียนของสมาชิกแต่ละคนส่งผลต่อผลรวมของกลุ่ม
3. การทดสอบย่อยสมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล หลังจากเรียนรู้หรือทำกิจกรรมแล้ว
4. คะแนนพัฒนาการของผู้เรียนเป็นคะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมาก็ได้
5. การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงทีมเป็นการประกาศผลงานทีม เพื่อรับรองและยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศให้รางวัลประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

2.2.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการสอนแบบร่วมมือ Slavin (1990, pp.56 - 60) ได้พัฒนาขึ้นซึ่งมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเสนอบทเรียน (Class Presentation) เป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดใหม่ หรือบทเรียนใหม่ โดยส่วนมากแล้วจะเป็นวิธีการสอนโดยตรงของผู้สอนด้วยการบรรยายการอภิปรายในการนำเสนอความคิดรวบยอดหรือบทเรียน
2. การจัดกลุ่ม (Teams) จะจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มละ 4 - 5 คน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะแบ่งแบบคละความสามารถในด้านต่าง ๆ เพื่อร่วมกันศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติตามกติกา การเรียนรู้แบบร่วมมือในบทบาทต่าง ๆ เช่น เป็นผู้หาคำตอบเป็นผู้สนับสนุนและผู้จัดบันทึก การแบ่งกลุ่มลักษณะนี้จุดประสงค์หลัก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีการช่วยเหลือกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่มมีการนับถือตนเองและยอมรับต่อกันซึ่งทำได้ดังนี้

2.1 จัดลำดับนักเรียนในชั้นจากเก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุดโดยยึดตามผลการเรียน ผ่านมาซึ่งอาจจะเป็นคะแนนจากการทดสอบเกรดหรือการพิจารณาทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2 หาจำนวนกลุ่มทั้งหมดว่ามีกี่กลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 5 คน ฉะนั้นทั้งหมดมีกี่กลุ่มหาได้จากการหารจำนวนนักเรียนทั้งหมดด้วย ผลหารก็คือจำนวนกลุ่มทั้งหมด ถ้าหารไม่ลงตัวอนุโลมให้บางกลุ่มมีสมาชิก 6 คน

2.3 กำหนดนักเรียนเข้ากลุ่มแต่ละกลุ่มต้องประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับ ผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน และระดับผลการเรียนโดยเฉลี่ยของทุกคนจะต้องใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจทำได้ดังนี้ ให้ชื่อทั้ง 2 กลุ่ม กรณีนักเรียน 10 คน ด้วยอักษร AB จากนั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยเริ่มจาก คนที่เรียนเก่งที่สุดในห้องอยู่ในกลุ่ม A ไหลลงมาเรื่อย ๆ จนถึง B คนที่ 5 จะอยู่ในกลุ่ม A จากนั้นเริ่มใหม่ ไหลย้อนกลับคือให้คนที่ 6 อยู่ในกลุ่ม B จากนั้นไล่ไปเรื่อย ๆ คนที่ 8 จะอยู่ในกลุ่ม B ทำซ้ำแบบเดิมจนถึง นักเรียนที่อ่อนที่สุดซึ่งจะได้นักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ คือ เก่ง : ปานกลาง : อ่อน ตาม อัตราส่วน 2 : 2 : 1 ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 10 คน ผู้วิจัย ศึกษาค้นคว้าได้ประยุกต์ในการจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม

3. การทดสอบ (Quizzes) หลังจากที่ผู้สอนได้เสนอบทเรียนไปแล้ว 1 - 2 ชั่วโมง จะมีการทดสอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่เปิดโอกาสให้ปรึกษากันในระหว่างทำการทดสอบ เพื่อวัด ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว ดังนั้นผู้เรียนแต่ละคนจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ในการรับความรู้จากผู้สอน และเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD Slavin (1995, pp. 59 - 63) ได้เสนอขั้นตอนในการเรียนรู้เพื่อสามารถนำไปสู่การทดสอบผลของการ จัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

3.1 ขั้นการสอน (Teaching) ใช้เวลาประมาณ 25 นาที ในการสอนเนื้อหาเรื่องหนึ่ง โดยดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้และในการนำเสนอบทเรียนของครูการพัฒนาและการฝึก โดยให้ แนวปฏิบัติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การนำเข้าสู่บทเรียน (Opening) เป็นการเร้าความสนใจของผู้เรียนให้อยากรู้ อยากเห็น ครูควรบอกให้ผู้เรียนทราบว่า จะเรียนอะไร มีความสำคัญอย่างไร กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน ด้วยการสาธิตหรือยกปัญหาและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น นอกจากนั้นครูควรทบทวนสั้น ๆ เกี่ยวกับความรู้เดิม

3.2 ขั้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Team Study) หลังจากที่ครูนำเสนอบทเรียนแล้ว นักเรียนจะได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยศึกษาใบงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มเอกสารในขั้นตอนนี้ คือ ใบงานและกระดาษคำตอบ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันคิดและช่วยกันทำงานในวันแรกของการ เรียนครูจะต้องอธิบายถึงความหมายของการทำงานกลุ่มและเทคนิค STAD การเรียนเป็นกลุ่ม ดังนี้

3.2.1 นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบในการทำให้เพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มเข้าใจในเนื้อหาการเรียนอย่างกระจ่างชัด

3.2.2 นักเรียนทุกคนจะเสร็จสิ้นงานที่ได้รับมอบหมายได้ก็ต่อเมื่อ สมาชิกทุกคนในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหานั้น ๆ กระจ่างชัดแล้ว

3.2.3 นักเรียนควรขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก่อนจะถามครู

3.2.4 นักเรียนในกลุ่มปรึกษาพูดคุยกันเบา ๆ นอกจากนี้ควรกระตุ้นให้นักเรียนทราบกฎบางอย่าง เช่น

1) ให้สมาชิกเลื่อนโต๊ะเข้ามาใกล้กัน

2) แนะนำนักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานเป็นคู่หากมีคนที่ไม่เข้าใจคำถามหรือทำไม่ได้สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบในการอธิบายให้เข้าใจ

3) ต้องแน่ใจว่านักเรียนศึกษาเนื้อหาในใบงานจริง ๆ ขณะที่นักเรียนทำงานกันเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนควรเดินดูให้ทั่วให้คำชมเชยกับกลุ่มที่ทำได้ดีและสังเกตว่าสมาชิกในกลุ่มทำอะไรบ้าง

4) หากผู้เรียนมีคำถามให้ถามเพื่อนสมาชิกในกลุ่มก่อนที่จะถามครู

5) ขณะที่นักเรียนร่วมกันทำงานในกลุ่มครูผู้สอนควรเดินดูให้ทั่วทั้งห้อง ให้คำชมเชยกับกลุ่มที่ทำได้ดี และนั่งดูว่าสมาชิกในกลุ่มทำอะไรบ้าง

4. คะแนนพัฒนาการรายบุคคล (Individual Improvement Scores) แนวคิดหลักของการให้คะแนนแบบนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนบรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนพื้นฐาน ซึ่งคิดมาจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนซึ่งสามารถหาได้จาก

4.1 ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากข้อทดสอบของผู้สอน

4.2 ผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน

4.3 ทีมจัดทำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนและกลุ่ม

5. การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) การที่กลุ่มได้รับรางวัลก็ต่อเมื่อกลุ่มนั้นได้รับความสำเร็จเหนือกลุ่มอื่นซึ่งจะตัดสินด้วยคะแนนที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแล้วคิดเป็นคะแนนพัฒนามาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

จากหลักการและแนวคิดของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการแสดงขั้นตอน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริงเพราะคือการเรียนที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มคละกันตามระดับความสามารถทางการเรียน คือ ระดับเก่ง 2 คน ระดับปานกลาง 2 คน และระดับ

อ่อน 2 คน ซึ่งกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอน คือ ชี้นำเสนอต่อชั้นเรียน ชั้นการเรียนเป็นกลุ่ม ชั้นการทดสอบ ชั้นประเมินผลคะแนนแบบทดสอบ และชั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้และบทบาทของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถนำมาใช้กับการเรียนทุกวิชา ทุกระดับชั้น และจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในด้านการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติภารกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรมจริยธรรมการสร้างประชาธิปไตย ในชั้นเรียนทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกันและร่วมมือภายในกลุ่ม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนมีบทบาทและผู้สอนมีบทบาทในการจัดกิจกรรม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553, น.10-15)

2.2.6 บทบาทของครู

2.2.6.1 กำหนดขนาดของกลุ่มโดยปกติประมาณ 5 - 6 คนต่อกลุ่มและลักษณะของกลุ่มควรเป็นกลุ่มที่ละความสามารถมีทั้งเก่งปานกลางและอ่อน

2.2.6.2 ดูแลการจัดการที่นั่งของสมาชิกให้ร่วมงานกันอย่างสะดวกและง่ายต่อการสังเกตและติดตามความก้าวหน้าของกลุ่ม

2.2.6.3 ชี้แจงกรอบกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเข้าใจวิธีการกฎเกณฑ์ในการทำงาน

2.2.6.4 สร้างบรรยากาศที่เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกกลุ่ม

2.2.6.5 เป็นที่ปรึกษาของทุกกลุ่มและคอยติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของกลุ่มและสมาชิก

2.2.6.6 ยกย่องเมื่อนักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มให้รางวัลคำชมเชยในลักษณะกลุ่ม

2.2.6.7 กำหนดผู้เรียนว่าควรทำงานร่วมกันแบบกลุ่มนานเพียงใด

2.2.7 วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มีวัตถุประสงค์หลายประการดังนี้ Slavin (1990)

2.2.7.1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพของตนเอง

2.2.7.2 เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งผู้เรียนและผู้เรียนด้วยกัน

2.2.7.3 เพื่อเกิดการร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างเพื่อนด้วยกันในกลุ่ม

2.2.7.4 เพื่อเกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา นำเสนอบทเรียนเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อาจใช้การสาธิต ประกอบการบรรยายการใช้วีดิทัศน์หรือแม้แต่การลงมือปฏิบัติตามหนังสือเรียน ใบความรู้หรือ ใบงาน / แบบทดสอบย่อย
2. ขั้นจัดกลุ่ม ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนให้คละระดับความสามารถ วัดได้จากผลการเรียนที่ผ่านมา กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน ตามอัตราส่วน 2 : 2 : 1 หรือ 2 : 2 : 2
3. ขั้นเรียนรู้ ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้วางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กัน สมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด
4. ขั้นประเมินผล ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากเนื้อหาสาระของผู้สอน ผู้เรียนร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิก แต่ละคนนำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนและกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ
5. ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียง เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่องชมเชย เช่น ให้รางวัลหรือปิดประกาศหน้าชั้นเรียน

2.2.8 ข้อดีและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้จากความร่วมมือกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

ทิตินา แคมมถวี (2545, น.101 - 102) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผลงานมากขึ้น การเรียนรู้จึงมีความคงทนมากขึ้น (Long-term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น
2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationship Among Students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจในผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม
3. มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่น ในตนเองมากขึ้น

นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่าง ๆ

อุไรรัตน์ ชูระสุข (2550, น. 26) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรูแบบร่วมมือว่า

1. ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีผู้เรียนทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือหรือแลกเปลี่ยนและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในบรรยากาศที่เป็นกันเองและเปิดเผยสมาชิกในกลุ่มทุกคนกล้าถามคำถามที่ตนไม่เข้าใจ บรรยากาศเช่นนี้นำไปสู่การอภิปรายซักถามทั้งภายในชั้นและนอกชั้นเรียน อันนำไปสู่การเรียนรู้แบบไร้พรมแดน

2. ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุย อภิปรายซักถามจนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน คนที่เรียนเก่งสามารถช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่าให้ตามเพื่อนทัน

3. ช่วยลดปัญหาความมีระเบียบวินัยในชั้นเรียน ผู้เรียนจะให้กำลังใจยอมรับและร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะรับผิดชอบในความสำเร็จของกลุ่มจึงจำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม

4. ช่วยกระชับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทั้งห้องเรียน เมื่อผู้เรียนเก่งจะช่วยเหลือผู้เรียนอ่อน เขาจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดของสิ่งที่กำลังเรียนได้ชัดเจนขึ้น ขณะที่ผู้เรียนอ่อนสามารถเรียนรู้จากเพื่อนที่ใช้ภาษาใกล้เคียงกันได้ง่ายกว่าการเรียนกับครู

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้าทำงานและการแก้ปัญหาด้วยตนเองและมีอิสระที่จะเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. ผู้เรียนที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีทักษะในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นผู้นำการแก้ปัญหาการมีมนุษยสัมพันธ์และสื่อสารความหมาย

7. การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยผู้เรียนให้ออกไปใช้ชีวิตในโลกของความเป็นจริง ซึ่งเป็นโลกที่ต้องอาศัยความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

สมจิตร หงส์สา (2551, น. 27) ได้กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนการเป็นผู้นำ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียนมีความตื่นตัวสนุกสนานกับการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน และแบ่งกลุ่มละความสามารถกัน กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน คือ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จนเกิดการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยน การรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่กลุ่มได้รับมอบหมายจนเกิดความสำเร็จซึ่งถือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ฝึกการสื่อสารช่วยเหลือและมีรางวัลเป็นแรงจูงใจจนประสบความสำเร็จ ซึ่งกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมเนื้อหาแนะนำเสนอบทเรียน ขั้นจัดกลุ่มขั้นเรียนรู้ ขั้นประเมินผลคะแนนแบบทดสอบ และขั้นรับรองผลงานตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่บ่งไว้ในมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด” (อภรณ์ ใจเที่ยง, 2546, น.213)

แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใดใช้สื่อการสอนหรือแหล่งการเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร (สุวิทย์ มูลคำ, 2550, น.58)

รุจิรี ภูสาระ (2545, น.159) ได้ให้ความหมายว่า แผนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่ม

2.3.1 ความสำคัญและประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 95) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมและเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีคุณภาพตรงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนและตรงเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย

3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วเพราะเมื่อครูเตรียมการสอนอย่างดีย่อมทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น

4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนการที่ครูเตรียมการสอนทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนานและเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน

5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครู เพราะครูมีความมั่นใจ มีการเตรียมการสอนอย่างดี กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาครูยิ่งขึ้น

6. ถ้าครูมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเอง ผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด

7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป

8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ต้องเที่ยงตรงเพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการศึกษานิสิตศัสน์และผู้บริหารเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอนซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

รุจิรี ภูสาระ (2545, น. 159) ได้สรุปไว้ว่า แผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถหาคำตอบได้ดังนี้

1. จะให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้างจึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์
3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงผู้เรียนเป็นผู้จัดการเอง
4. จะใช้สื่ออุปกรณ์อะไรบ้างจึงจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
5. จะได้ว่าได้อย่างไรว่าผู้เรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวัง

การจัดทำแผนการสอนจะก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการดำเนินเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการวัดและการประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นและประเด็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติ การสอนอย่างมั่นใจเป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนเป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้ (วัฒนพร ระบุว่าทุกข์, 2542, น.2)

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเตรียมและวางแผนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อนำไปเป็นแนวทางที่จะยึดเป็นแบบแผนปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยจัดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูทำให้ทราบว่าสอนเนื้อหาใด อย่างไร ใช้สื่อการเรียนอย่างไร มีการประเมินอย่างไร

2.4 พฤติกรรมการเรียนรู้

ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525, น.33) ได้อธิบายความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการเรียนพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึงการกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดในวิชาต่างๆ

โสภา ชูพิกุลชัย (2528, น.111) ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในด้านการเรียน การตอบสนองหรือปฏิกิริยาที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ (2537, น. 23) กล่าวว่า พฤติกรรมอาจแบ่งเป็นประเภทต่างๆได้หลายรูปแบบ

1. ประเภทของพฤติกรรมตามสาเหตุการเกิดโดยแบ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายในตัวมนุษย์และสิ่งที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายในตัวมนุษย์
2. ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามการแสดงออก ดังนี้

2.1 พฤติกรรมภายนอก หรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt Behavior) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่บุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าของพฤติกรรมรู้ สำหรับพฤติกรรมภายนอกนี้ บุคคล

อื่นต้องอาศัยการสังเกต (Observation) ไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรงหรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตเพื่อได้ข้อมูลจึงมีการจำแนกพฤติกรรมภายนอกได้อีก 2 ประเภทย่อย ๆ คือ

2.1.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตได้โดยใช้ตาสังเกตเพียงอย่างเดียว ก็รับรู้ได้อย่างมีความหมายต่อกระบวนการคิดมากกว่าประสาทสัมผัสอื่น เพราะตาสามารถส่งต่อถึงประสาทสัมผัสอื่น ๆ ได้ ทั้หู จมูก เป็นต้น

2.1.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นต้องใช้เครื่องมือ เพื่อช่วยในการสังเกตจึงจะเห็นได้และทำให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำ เช่น การเต้นของหัวใจ คลื่นสมอง เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมภายใน หรือพฤติกรรมปกปิด (Covert Behavior) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นได้หรืออาจสังเกตเห็นได้ยากเพราะเป็นการกระทำของอวัยวะที่อยู่ภายในร่างกาย เช่น ความคิด (Idea) อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) เป็นต้น

2.3 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามผลการกระทำ คือ

2.3.1 พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลของการแสดงออกทางความรู้ ความจำ ความคิดเห็น

2.3.2 พฤติกรรมด้านเจตพิสัย (Affective Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ทัศนคติค่านิยม

2.3.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Skills) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นแสดงออกทางด้านลักษณะของการกระทำที่เป็นความชำนาญ เช่น พฤติกรรมการอ่านและเขียน

2.4 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามการกระทำทางร่างกายและจิตใจ

2.4.1 พฤติกรรมทางกาย ได้แก่ การกระทำลงไม้ลงมือ

2.4.2 พฤติกรรมทางวาจา ได้แก่ การพูด

2.4.3 พฤติกรรมทางใจ ได้แก่ การคิด และความรู้สึกทางจิตใจต่าง ๆ

2.5 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามความคาดหวังของสังคมแบ่งเป็น

2.5.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.5.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.6 ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามลักษณะที่เกิดอีก 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมเกิดเองตามธรรมชาติ และพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

2.6.1 พฤติกรรมที่เกิดเองตามธรรมชาติ หมายถึง การกระทำที่เกิดขึ้นเองตั้งแต่เกิดโดยไม่ได้รับการฝึกหรือสั่งสอน เช่น การร้องไห้ การหัวเราะ การดูด การกลืนหรือการไขว่คว้า เป็นต้น อันเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่อยู่ในวัยแรกเกิด

2.6.2 พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ หมายถึง การกระทำที่เกิดขึ้นจากการฝึก หรือได้รับการเรียนรู้ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การยกยักควทลิวตา การเล่น เป็นต้น สำหรับ พฤติกรรมชนิดนี้จะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์เริ่มเลียนแบบ รับรู้และเรียนรู้ การเกิดพฤติกรรมนักจิตวิทยา เชื่อว่าพฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกริยาของมนุษย์หรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่มักจะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการกระตุ้นที่เรียกว่า “พฤติกรรมที่ถูกต้องใจ” ซึ่งลำดับขั้นของพฤติกรรมมีดังนี้

2.6.2.1 เมื่อมีสิ่งเร้าเกิดขึ้น ก็จะทำให้เกิดความต้องการ

2.6.2.2 เมื่อเกิดความต้องการ ก็จะพยายามแสวงหาทางตอบสนองความต้องการ

2.6.2.3 เมื่อได้รับการตอบสนองหรือไม่ได้รับการตอบสนอง ก็จะแสดงอาการออกมา คือ พอใจหรือไม่พอใจ ถ้าหากพอใจ ความต้องการก็จะลดลง หากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิด ความต้องการนั้นอยู่ แรงขับก็จะไม่ลดลงการวัดพฤติกรรมมีอยู่ 2 วิธี คือ การศึกษาพฤติกรรมโดยตรง ทำได้โดย

1) การสังเกตแบบผู้ถูกสังเกตรู้ตัว เช่น ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ในห้องเรียน โดยบอกให้ทราบล่วงหน้า เป็นต้น

2) การสังเกตแบบธรรมชาติ คือ การที่ผู้ถูกสังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำตนเป็นที่รบกวนบุคคลที่ถูกสังเกต ไม่ทราบว่าตนถูกสังเกต การศึกษาพฤติกรรมแบบนี้จะทำให้สามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรม ในสภาพที่ใกล้เคียงได้ แต่ก็มีข้อเสีย คือใช้เวลามากการศึกษา พฤติกรรมโดยทางอ้อม ได้แก่

2.1) วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีที่ต้องซักถามข้อมูลจากผู้หนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) การสัมภาษณ์โดยตรง (2) การสัมภาษณ์ทางอ้อม

2.2) วิธีการใช้แบบสอบถาม เหมาะสำหรับต้องการทราบ พฤติกรรมจำนวนมากและไม่สามารถสัมภาษณ์หรือสังเกตได้ เพราะบุคคลเหล่านั้นอาจอยู่ห่างไกล กระจัดกระจายหรือพฤติกรรมที่ต้องการทราบเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว

2.3) วิธีการทดลอง เป็นวิธีที่ใช้ผู้ศึกษาอยู่ในสภาพการณ์ที่ต้อง ควบคุมแต่ในชุมชนการศึกษาพฤติกรรมควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ยาก และเป็นไปได้้น้อยมาก เพราะ วิธีนี้จะใช้ในห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการเป็นส่วนใหญ่

2.4) วิธีการบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคล โดยใช้ บุคคลแต่ละคนบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจเป็นการบันทึกพฤติกรรม

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่าพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ หมายถึงกริยาอาการหรือปฏิบัติการที่แสดงออกเกิดขึ้นทางร่างกายทางอารมณ์ความคิดและความรู้สึกเมื่อมีสิ่งกระตุ้นจะมีการตอบสนองทันที ซึ่งเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกร่างกาย ภายในร่างกาย เช่น ความคิด (Idea) อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) อาจจะไม่เห็นแต่สามารถแสดงออกและสังเกตได้จากความกระตือรือร้นตั้งใจที่จะเรียน ภายนอกร่างกายสังเกตได้จากพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า อันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมหรือการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไรมีความสามารถชนิดใด (ไพศาล หวังพานิช, 2536, น.22)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมทั้งความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.29)

2.5.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดดูว่านักเรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งเป็นผลจากการฝึกฝนหรืออบรมในช่วงที่ผ่านมา

ไพศาล หวังพานิช (2536, น.89) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นต้น การวัดแบบนี้ต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ”

2. การวัดเนื้อหาเป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาอันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้ โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งมักจะเป็นคำถามที่นักเรียนตอบด้วยกระดาษ

และดินสอ (Paper and Pencil Test) กับให้นักเรียนปฏิบัติจริง (Performance Test) แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 พวก คือ

2.1 แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหนบ่งบพร่องที่ตรงไหน จะได้สอนเสริมหรือวัดความพร้อมที่จะขึ้นบทใหม่ตามแต่ที่ครูปรารถนา

2.2 แบบทดสอบมาตรฐานแบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาหรือครูที่สอนวิชานั้นสามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้ จะใช้วัดอัตราความงอกงามของเด็กแต่ละวัยในแต่ละกลุ่มจะใช้สำหรับให้ครูวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ในเด็กแต่ละคนก็ได้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น. 146 - 147)

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่โรงเรียนวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 53)

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนำแบบทดสอบเอาไป Try Out และมีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนสำหรับตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตรจึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่ง อ่อน ผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของแบบทดสอบประเภทนี้การรายงานผลการสอนอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ

ข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนนั้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์และเป็นแบบทดสอบของครูแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแนวความคิดในการวัดที่นิยมได้แก่การเขียนข้อสอบวัดตามการจัดประเภทจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้านพุทธรพัสัย

วาริ ธีระจิต (2534, น. 220 - 221) ซึ่งจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิสัย ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นเรื่องที่ต้องการรู้ว่าผู้เรียนระลึกได้จำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงได้ เพราะข้อเท็จจริงบางอย่างมีคุณค่าต่อการเรียนรู้
2. ความเข้าใจ (Comprehension) แสดงถึงระดับความสามารถการแปลความ การตีความและขยายความในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เช่น การจับใจความได้ อธิบายความหมายและขยายเนื้อหาได้
3. การนำไปใช้ (Application) ต้องอาศัยความเข้าใจ เพื่อเป็นพื้นฐานในการช่วยตีความของข้อมูล เมื่อต้องการทราบว่าข้อมูลนั้นมีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง อาศัยความรู้จักเปรียบเทียบ แยกแยะแตกต่างพิจารณาการนำข้อมูลไปใช้โดยการให้เหตุผลได้
4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นทักษะทางปัญญาในระดับที่สูงจะเน้นการแยกแยะข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย ๆ และพยายามมองหาส่วนประกอบว่า มีความสัมพันธ์และการจัดรวบรวม Bloom ได้แยกจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับ คือ การพิจารณาหรือการจัดประเภทองค์ประกอบต่าง ๆ การสร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น และควรคำนึงถึงหลักการที่ได้จัดรวบรวมไว้แล้ว
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) การนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่แยกแยะกันอยู่ มารวมเข้ากันในรูปแบบใหม่ถ้าสามารถสังเคราะห์ได้ก็สามารถประเมินได้ด้วย
6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การใช้เกณฑ์และมาตรฐาน เพื่อพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายที่ต้องการนั้นบรรลุหรือไม่ การที่นักเรียนสามารถประเมินค่าได้ต้องอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นแนวทางในการตัดสินคุณค่าการตัดสินใจ ๆ ที่ไม่ได้อาศัยเกณฑ์ที่น่าจะเป็นลักษณะความคิดเห็นมากกว่าการประเมิน

2.5.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 59 - 61) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาขั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ดูว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และที่จะต้องวัดแต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือสมรรถภาพอะไรกำหนดออกมาให้ชัดเจน
2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบจากขั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะวัดพฤติกรรมย่อยอะไรบางอย่างละก็ข้อพฤติกรรมดังกล่าวคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเองเมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้วต่อมาพิจารณาว่าจะต้องออกข้อสอบออกข้อสอบเกินไว้ข้อละกี่ข้อ

ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่า 25% ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดลองใช้และวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ รายข้อแล้วจะตัดข้อที่ไม่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออกข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อสอบที่ต้องการจริง

3. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบขั้นตอนนี้จะเหมือนกับ ขั้นที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบเช่นศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้น ๆ ศึกษาวิธีการเขียน ข้อสอบ เพื่อจุดประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบของตน

4. เขียนข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่กำหนด จำนวนข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและใช้รูปแบบการเขียนตามที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบนำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้น 4 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้ง โดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาแต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อยหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ต้องการหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้ากับเกณฑ์หรือไม่ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบในแต่ละข้อวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ควรพิจารณา ปรับปรุงให้เหมาะสมเว้นแต่จะไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างชัดเจน

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองนำข้อสอบที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ ในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบมีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบวิธีตอบจัดวางรูปแบบการพิมพ์ ให้เหมาะสม

8. ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง

9. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงนำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์จากผลการ วิเคราะห์ในขั้นที่ 8 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงต่อไปโดยเน้นการพิมพ์ที่ประณีตมีความถูกต้อง คำชี้แจงที่ละเอียดแจ่มชัดผู้อ่านเข้าใจง่าย

2.5.3 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, น. 31 - 32) กล่าวถึง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต้องประกอบด้วย คุณลักษณะดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถ ทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและควบคุม พฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ใน เนื้อหาแต่ละหน่วยได้อย่างครบถ้วน

2. ต้องมีความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถให้ผลคงที่แน่นอน ไม่ว่าจะทดสอบกี่ครั้งก็ตาม

3. ความเป็นปรนัย (Objective) ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน คำถามมีความชัดเจน เข้าใจตรงกัน ต้องตรวจให้คะแนนตรงกัน คือ มาตรฐานการให้คะแนนชัดเจนทำให้ผู้ตรวจไม่ว่าใครก็ตาม ตรวจให้คะแนนตรงกันและการแปลความหมายของคะแนนตรงกันคือคะแนนที่ได้บอกสถานภาพของผู้สอบได้ตรงกัน

4. มีการถามลึก (Searching) หมายถึง คำถามจะไม่ถามเพียงความรู้ความจำตามตำราตามที่ครูสอนเท่านั้นแต่ต้องให้เด็กนำความรู้ไปวิเคราะห์วิจารณ์และใช้สถานการณ์จริง

5. มีความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ข้อคำถามแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นจะต้องไม่มีช่องทางแนะให้เด็กฉลาดใช้ไหวพริบในการคาดคะเนคำตอบที่ถูกต้องได้และไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านตอบได้นั้นคือแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องครอบคลุมทั้งเนื้อหาวิชาและสมรรถภาพของสมอง

6. มีลักษณะกระตุน (Exemplary) เป็นอย่างดี หมายถึง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องประกอบด้วยคำถามที่จะสร้างเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนไม่ควรถามสิ่งที่เป็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสมไม่ควรปฏิบัติ

7. มีลักษณะจำเพาะเจาะจง (Definite) หมายถึง ตั้งคำถามและคำตอบที่มุ่งถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ

8. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้มากที่สุดใช้แรงงานและเงินทุนน้อยที่สุด

9. ต้องมีความยาก (Difficult) พอเหมาะ หมายถึง จะต้องไม่ง่ายหรือยากเกินไป ผลการทดสอบโดยเฉลี่ยควรเท่ากับหรือสูงกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มเล็กน้อย

10. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือสามารถแยกประเด็นออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนจนถึงเก่งสุด

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนซึ่งวัดโดยพิจารณาจากด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีความรู้ความจำ มีการคิดวิเคราะห์การนำไปใช้อย่างสร้างสรรค์ ของเนื้อหาเรื่องเงินทองของมีค่า เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.6 การหาประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตชุดการสอนพึงพอใจ หากชุดการสอนมีประสิทธิภาพ มากการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ ทำโดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งแบ่งกิจกรรมการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่องจะเป็นการกำหนดค่าของประสิทธิภาพ E_1 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายจะกำหนดค่าเป็น E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่องเป็นการประเมินผลพฤติกรรมย่อยหลายพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง เรียกว่า กระบวนการ (Process) ของผู้เรียนโดยสังเกตจากรายงานกลุ่ม การรายงานบุคคลหรือจากการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายเป็นการประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากผลการสอบหลังเรียน และสอบปลายปีและปลายภาค (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537, น.490-492)

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 121 - 122) กล่าวว่า การวิจัยทางหลักสูตรและการสอนนักวิจัย จะใช้การจัดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งต้องหาคุณภาพของนวัตกรรมที่ใช้ นิยมหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ (E_1/ E_2) (ซึ่งไม่ใช่ค่าสถิติ) เป็นขั้นตอนการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วสามารถหาประสิทธิภาพของแผน (E_1/ E_2) ในขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างด้วย รายละเอียด ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าการจัดการเรียนรู้นั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ภายในกิจกรรมที่กำหนดให้โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำใบงานและแบบทดสอบย่อย หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนหรือคะแนนจากกิจกรรมเข้ากลุ่ม (คะแนนใบงานหรือแบบฝึกหัด) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100 \quad (2-1)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนของแบบสังเกตพฤติกรรมและใบงาน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบสังเกตพฤติกรรมและใบงานทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในการจัดการเรียนรู้น้อยเพียงใด ซึ่งคำนวณจาก คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพหมายถึงระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้หากแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพถึงระดับแล้วแผนการจัดการจัดการเรียนรู้นั้นมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนเกณฑ์ประสิทธิภาพมีหลายเกณฑ์ เช่น 75/75, 80/80, 85/85, 90/90 จากการศึกษาการทดลองพบว่าเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่ใช้ความรู้ความจำ คือ 80 วิชาทักษะ 85(ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537, น.97)

2. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจโดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ ผลเฉลี่ยการทำงานหรือการทำกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดโดยแทนด้วย (E_1/ E_2) หรือหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลการกำหนด (E_1/ E_2) ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนพิจารณาตามความพอใจโดยปกติ เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำตั้งไว้ 75/75 หรือ 80/80 ส่วนเนื้อหาที่เป็นเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 80/80 เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำ เพราะตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใดมักจะได้ผลเท่านั้น

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้เรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง และนำผลที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.2 ทดลองภาคสนามทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำผลทดลองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำผลทดลองที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์อีกครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับ แต่หากต่างกันมากต้องปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้นั้นให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพ หมายถึง การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD คือ ประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ เรื่องเงินทองของมีค่า ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนใบงานและพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 75

75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทุกเนื้อหาคิดเป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 75

2.7 ความพึงพอใจ

พิน คงพล (2529, น.389) ได้สรุปความหมายว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คือ ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติ ความพึงพอใจเกิดจากได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุและจิตใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ศลใจ วิบูลย์กิจ (2544, น.42) กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพอารมณ์บุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลนั้น ๆ จากความหมายของความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติ ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึง หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผล

Good (1973, p.161) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

2.7.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามการที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่การสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักศึกษาในสาขาต่าง ๆ ทำการศึกษาและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจไว้ ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2533, น.119) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสมซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวเมื่อนำไปใช้ในการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนหรือรางวัลภายในเป็นด้าน ความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่น จัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับการยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

Herzberg (1959, pp. 113-115) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้ความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานที่มีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับการนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า เป็นต้น

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

Scott (1970, p. 124) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะดังนี้

- 3.1 คนทำงานมีส่วนตั้งเป้าหมาย
- 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
- 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความชอบและความรู้สึกพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่องเงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ วรณทองสุข (2553, น. 132-135) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาครั้งนี้ จึงมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้การใช้尼ทานประกอบจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้การใช้尼ทานประกอบจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองไผ่พระเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 23 คน จาก 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีความจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.40 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีความจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.78 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) แผนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 88.40/84.20 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.6947 และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมากที่สุด

ณัฐณภัส ยอดศรี และจิรพันธ์ ศรีสมพันธ์ (2555, น. 45) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ต ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เรื่อง อาณาจักรอยุธยาและอาณาจักรธนบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ต และความพึงพอใจ

ของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2/2555 โรงเรียนวัดตรีทศเทพ จำนวน 25 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/82.80 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ตที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด

จุฬาลักษณ์ รักพงษ์, เขวฤทธิ์ จันจัน และพิศมัย หาญสมบัติ (2558, น.233) การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง แบบประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วิชาหน้าที่พลเมือง แบบทดสอบวัดประสิทธิภาพระหว่างเรียนและหลังเรียน แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD วิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้ โดยด้านการประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีผล 4.8 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีผล 4.8 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ส่วนด้านแบบทดสอบวัดประสิทธิภาพระหว่างเรียนและหลังเรียน มีประสิทธิภาพ 85.50/89.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีความพึงพอใจระดับมาก

ต่อศักดิ์ บุญพิมล (2559, น. 1-110) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย พัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.01/84.44 2) ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีค่าเท่ากับ 0.7083 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.54)

สมฤดี พิพิธกุล (2559, น.51-57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 จำนวน 34 คน โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย โดยใช้การจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ t - test (One Sample Group) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.07/84.02 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) การศึกษาค้นคว้าดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.7429 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 74.29 3) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนโดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Slavin (1978, pp. 44 - 46) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพของเชื้อชาติสีผิวที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาเกรด 7 และ 8 จำนวน 424 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 12 ห้องเรียน ครูผู้สอนจำนวน 6 คน มีการจับคู่ชั้นเรียน คือ ครู 1 คน ทำการสอน 2 ห้องเรียน ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง สอนโดยวิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขัน แบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม สอนโดยใช้ตารางการสอนกิจกรรมแบบเข้มข้น ซึ่งวิธีการคล้ายกับวิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) เนื้อหานั้นจะศึกษาในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างกันตรงที่เวลาไม่ได้ทำงานกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นนักเรียนผิวดำ 38.7% เป็นนักเรียนแถบเอเชียตอนใต้ (Oriental) และที่เหลือเป็นนักเรียนผิวขาวเวลาที่ใช้ในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และพบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนต่างเชื้อชาติสีผิว ซึ่งเชื้อชาติและสีผิวไม่มีผลต่อการเรียนแต่อย่างใด

Armstrong (1998, p.405) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบร่วมมือในการจัดกลุ่มนักเรียน โดยยึดเกณฑ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเป็นทีม (STAD) ได้ทำการศึกษาค้นคว้ากับนักเรียน 47 คน ที่เรียนอยู่ในเกรด 12 ที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิม โดยใช้ตารางการเรียนการสอนการบรรยาย เอกสารประกอบการเรียนกับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ จัดกลุ่มโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการสอนทั้งสองแบบนี้มีการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอน 2 วิธีดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสะดวกต่อการเรียนรู้สังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน และตามข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสอบถามจากครูกับนักเรียน พบว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการเรียนมากควรนำไปใช้ในการสอนให้เหมาะสมในการจัดตารางเรียนแบบเน้นบล็อกเวลา

Beck (2004) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 174 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ 2 สมาชิกมีการแบ่งหน้าที่กำหนดบทบาทชัดเจน ได้ผลดีกับนักเรียนในเรื่องการฝึกคิด กลุ่มที่ 3 ที่มีการแบ่งหน้าที่มีการจดบันทึกและได้รับคำแนะนำ ได้ผลดีที่สุด ซึ่งได้ความรู้มีความเข้าใจเพราะระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้มีการจดบันทึกและได้รับความรู้ที่สอดแทรกในกิจกรรมตลอดเวลา

Ramsay (2006) ได้ทำการศึกษาเพื่อให้ทราบอิทธิพลของการรวมกันเป็นกลุ่มของผู้เรียนในสังคมที่มีผลต่อการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 และเกรด 5 ผลการศึกษาพบตามสมมุติฐานว่า พลวัตของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นที่ยอมรับและพิจารณาเห็นว่าเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ด้านที่จะมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม

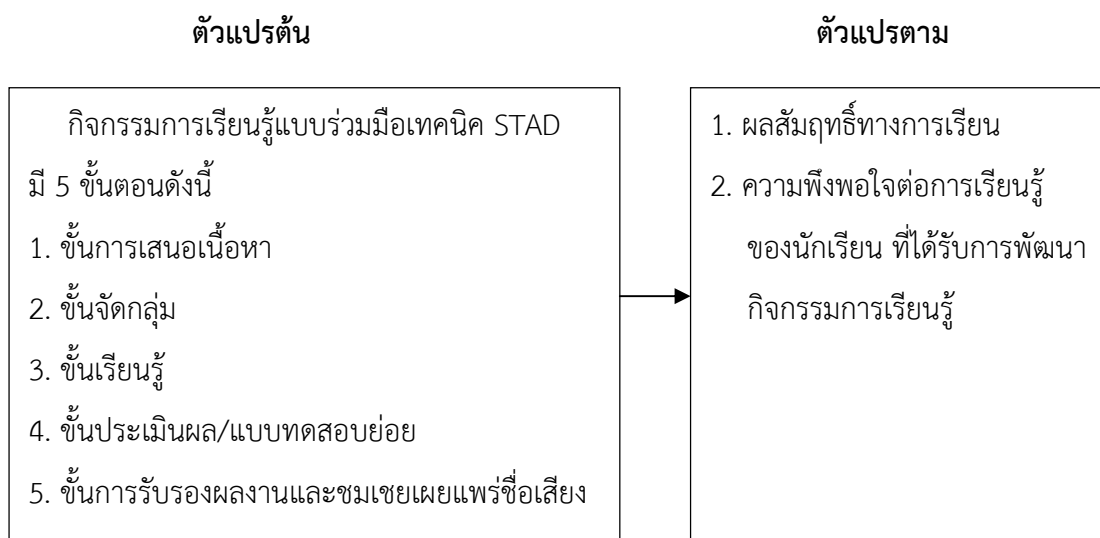
Adkinson (2008) ได้ศึกษาการเรียนแบบให้ความร่วมมือ (Cooperative Learning) มีผลกระทบต่อ การเรียนและทัศนคติของเด็กหญิงและเด็กชายที่มีต่อทักษะการเปลี่ยนแปลงด้านคณิตศาสตร์ในห้องเรียนเพศเดียวกัน และห้องเรียนรวมเพศหรือไม่ ความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิธีการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับ การเรียนรู้เป็นรายบุคคลตามปกติกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 และเกรด 5 ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การใช้วิธีสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการใช้วิธีการสอนเป็นรายบุคคลตามปกติและมีทัศนคติตลอดจนปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาที่ได้เรียนรู้

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่าวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นกิจกรรมการเรียนที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้รู้จักหลักการพึ่งพาโดยถือว่าทุกคนเท่าเทียมกัน การมีปฏิสัมพันธ์และได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมมือกันกับผู้อื่นการแก้ปัญหาการตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ใหม่ และการยอมรับซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุขและเห็นคุณค่าของตนเอง เพราะนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ในวิชาเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เงินทองของมีค่า เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบกับสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา นาโพธิ์หนองแขวง อำเภอกุตุรงค์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน จาก 3 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไพศาล (ลี้อยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา นาโพธิ์หนองแขวง อำเภอกุตุรงค์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา เศรษฐศาสตร์ เรื่อง เงินทองของมีค่า โดยใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เงินทองของมีค่า สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งวัดความรู้ ความจำความเข้าใจการวิเคราะห์การนำไปใช้และสร้างสรรค์

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 8 เรื่อง เงินทองของมีค่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตร (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลวยอุทิศ) พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ เรื่อง เงินทองของมีค่า

3.3.1.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด วิธีการ ข้อเสนอแนะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.1.3 ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมง ดังตารางที่ 3.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และจำนวนชั่วโมง

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน	
		แผน	ชั่วโมง
1. สินค้าและบริการที่จำเป็น	1. อธิบายความหมายและจำแนกประเภทของสินค้าที่เป็นสินค้าที่จำเป็นได้ 2. ยกตัวอย่างสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้	1	1
2. สินค้าที่ฟุ่มเฟือย	1. อธิบายความหมายของสินค้าที่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือยได้ 2. จำแนกประเภทของสินค้าที่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือยได้	1	1
3. ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ	1. บอกประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการได้	1	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน	
		แผน	ชั่วโมง
4. การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	1. วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองได้ 2. เห็นคุณค่าของวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองได้	1	1
5. วิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	1. จำแนกวางแผนการนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสมได้ 2. เห็นประโยชน์ของการวางแผนการนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสมได้	1	1
6. การทำรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	1. ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเพื่อวิเคราะห์การใช้จ่ายเงินได้ 2. เห็นคุณค่าของการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเพื่อวิเคราะห์การใช้จ่ายเงินได้	1	1
7. ความสำคัญของการจัดเก็บภาษี	1. บอกความหมายและความสำคัญของการจัดเก็บภาษีได้ 2. เห็นคุณค่าของการจัดเก็บภาษี	1	1
8. ประเภทของภาษี	1. บอกประเภทของภาษีได้ 2. บอกผลดีของการเสียภาษีของประชาชนได้	1	1
9. ประโยชน์ของการเสียภาษี	1. บอกประโยชน์ของการเสียภาษีของประชาชน 2. เห็นคุณค่าของการเสียภาษีของประชาชนได้	1	1
10. สินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	1. สามารถบอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง 2. จำแนกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชนได้	1	1
11. การแข่งขันทางการค้า	1. อธิบายความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าได้	1	1
12. ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า	1. อธิบายความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าได้ 2. จำแนกผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าได้	1	1
	รวม	12	12

3.3.1.4 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ และวัฒนธรรม เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมง

3.3.1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 12 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบจุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำ

3.3.1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย

1) ดร.ปริยานันท์ เทินไธสง วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) สาขานวัตกรรมการศึกษา และการเรียนรู้ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแจ่มอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

2) อาจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุทธา วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3) นางพจณี บุญชูศรี วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทุ่งศรีเมืองประชาวิทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

4) นายประเสริฐศักดิ์ เทินไธสง วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) การวัดและประเมินผล การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนทันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5) นางสาวนาตยา นาคแสง วุฒิการศึกษา (ค.บ.) สาขาสังคมศึกษา ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปอหมัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการสอน

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 121) โดยมีเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.41 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.40 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

3.3.1.8 ผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินมาวิเคราะห์แล้วได้ค่าเฉลี่ย 3.51 มีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มากนำไปใช้ได้

3.3.1.9 ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ตามข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองสอนจริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.1.10 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้เป็นฉบับจริง เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ทดลองจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 10 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.2.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุงของโรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลอยอุทิศ) พ.ศ. 2561) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์สาระสำคัญหลักการและเนื้อหา รวมถึงแนวทางการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3.3.2.2 ศึกษาทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบของสมนึก ภัททิยธนี (2544, น.82-97) และศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น.56-93) เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.2.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมเรื่องเงินทองของมีค่า และจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมตามรายละเอียด ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและจำนวนข้อสอบที่เหมาะสม

เนื้อหา	ระดับพฤติกรรม					จำนวนข้อสอบ	
	ความจำ	ความเข้าใจ	การวิเคราะห์	การนำไปใช้	สร้างสรรค์	ข้อสอบที่ออก	ข้อสอบที่ต้องการ
1. สินค้าและบริการที่จำเป็น	1	1	-	1	-	3	2
2. สินค้าฟุ่มเฟือย	-	1	1	-	1	3	1
3. ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ	-	1	-	1	1	3	2
4. การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	-	1	1	1	1	4	1
5. วิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายของตนเอง	-	1	1	1	1	4	2
6. การทำรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	1	1	1	1	-	4	2
7. ความสำคัญของการจัดเก็บภาษี	-	1	-	1	1	3	2
8. ประเภทของภาษี	1	1	1	-	-	3	1
9. ภาษีที่เกี่ยวข้องกับประชาชน	1	1	-	1	-	3	2
10. สินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	-	1	1	1	1	4	2
11. การแข่งขันทางการค้า	1	-	1	-	1	3	2
12. ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า	-	1	-	1	1	3	1
รวม	5	11	7	9	8	40	20

3.3.2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ โดยให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

3.3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ความต้องการของเนื้อหาการใช้ภาษาความเหมาะสมของข้อคำถามกับเนื้อหาในแต่ละเรื่องจากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Item-Objective Congruence Index: IOC) และแปลงระดับความสอดคล้องเป็นคะแนนดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2556, น. 269)

สอดคล้องมีคะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์

ไม่แน่ใจมีคะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์

ไม่สอดคล้องมีคะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

3.3.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้โดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 54 คนจาก 3 โรงเรียน

3.3.2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เงินทองของมีค่า จำนวน 40 ข้อ แล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 54 คน จาก 3 โรงเรียน

3.3.2.9 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

1) ตอบถูกให้ 1 คะแนน

2) ตอบผิด ไม่ตอบ เลือกตอบเกิน 1 คำตอบให้ 0 คะแนน

3.3.2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.84-86) เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 1.00 และค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20–0.80 คัดข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ

3.3.2.11 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดโดยใช้วิธี Lovett Reliability (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.96) มีค่าเท่ากับ 0.9361

3.3.2.12 จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้ (Trial Run) เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไพศาล (ลี้ลอยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานาโพธิ์หนองแขวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 10 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้

3.3.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการวัดผลตามนิยามศัพท์เฉพาะ โดยพิจารณาว่าจะวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง เงินทองของมีค่า โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

3.3.3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้นของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 66-74) และหนังสือการวัดผลการศึกษาของ (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น.37-43)

3.3.3.3 กำหนดรูปแบบคำถาม ข้อความที่จะถามเป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกของผู้ตอบเป็นไปในทางบวกและลบเป็นข้อความที่สั้น เข้าใจง่ายและชัดเจน

3.3.3.4 เขียนแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง เงินทองของมีค่า โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบวัดระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 3 ระดับที่ดัดแปลงมาจากเกณฑ์การให้คะแนนของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.102)

พอใจมาก	ตรวจให้	3	คะแนน
พอใจปานกลาง	ตรวจให้	2	คะแนน
พอใจน้อย	ตรวจให้	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่ดัดแปลงมาจากเกณฑ์การให้คะแนนของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.102) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
2.51–3.00	หมายถึง พอใจมาก
1.51–2.50	หมายถึง พอใจปานกลาง
1.00–1.50	หมายถึง พอใจน้อย

3.3.3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อคำถามและการใช้ภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น.220) และพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจมีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.60-1.00 เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

3.3.3.7 พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไพศาล (ถ้ำลอยอุทิศ) ในศูนย์พัฒนาคุณภาพ

การศึกษานาโพธิ์หนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 10 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.76 ซึ่งระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.4.1.1 ชี้แจงเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้บทบาทของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกระบวนการกลุ่มวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และข้อตกลงในการทำกิจกรรมและทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนจากนั้นทำการตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4.1.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า จำนวน 12 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียนจากนั้นบันทึกพร้อมเก็บคะแนนใบงานและแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.1.3 เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนดแล้วทำการทดสอบหลังเรียน (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ชุดเดิม) กับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อและตัวเลือก เพื่อป้องกันการจำข้อสอบได้ของนักเรียนจากนั้นทำการตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4.1.4 ดำเนินการวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นทำการตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4.1.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

3.4.2 ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E_1/E_2

3.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้สถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed-Ranks Test)

3.5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.1.2 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-2)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X)^2}{N} - (\bar{X})^2} \quad (3-3)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

3.6.2 สถิติคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.6.2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อกับผลการเรียน ในเนื้อหาวิชา โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมดตามวิธีของ โรวินคลี และแฮมเบิลตัน (Rovincli and Hambleton) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 84-86)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2} \quad (3-5)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

6.3.2.3 การหาค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 84)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก
R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
N แทน จำนวนคนทั้งหมด

6.3.2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรของ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - c)^2} \quad (3-7)$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
k แทน จำนวนข้อสอบ
 X_i แทน คะแนนของแต่ละคน
C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

6.3.3 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

6.3.3.1 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (เผชญิ กิจระการ, 2546, น. 46-51) ตามเกณฑ์ 75/75 ใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{A} \times 100 \quad (3-8)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X_1$ แทน ผลรวมคะแนนของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
A แทน คะแนนเต็มของแบบของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{B} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการศึกษา

เปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์โดยใช้สถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed-Ranks Test) ใช้สูตรดังนี้ (อรัญชุกระเดื่อง, 2557, น. 84-99)

$$T = \min \left[\sum R^+, \sum R^- \right] \quad (3-10)$$

เมื่อ $\sum R^+$ และ $\sum R^-$ แทน ผลรวมของอันดับของ D_i ที่มีเครื่องหมายบวกและเครื่องหมายลบตามลำดับ
 T แทน ค่าของผลรวมของอันดับที่มีค่าน้อยกว่า (ไม่คิดเครื่องหมาย)

ระหว่างอันดับที่มีเครื่องหมายบวกและอันดับที่มีเครื่องหมายลบเกณฑ์ในการตัดสินใจตัดสินค่าที่ได้จากการคำนวณจะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า T ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤต T ที่ได้จากการเปิดตาราง Wilcoxon Signed-Ranks Test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum R$ หมายถึง คะแนนรวม

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

P หมายถึง ร้อยละ

E₁ หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E₂ หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

t หมายถึง ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

Sig หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.2 ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เงินทองของมีค่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เท่ากับ 198.9 คิดเป็นร้อยละ 82.88 ของคะแนนเต็ม ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.82 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเท่ากับ 17.40 คิดเป็นร้อยละ 87.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.51 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง เงินทองของมีค่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

รายการ	N	คะแนนเต็ม	$(\bar{x})$	P	(E_1/ E_2)	ผลการเปรียบเทียบ เกณฑ์ 75/75
ประสิทธิภาพกระบวนการ	10	240	198.9	82.88	82.88/87.00	สูงกว่าเกณฑ์
ประสิทธิภาพผลลัพธ์	10	20	17.40	87.00		

จากตารางที่ 4.1 พบว่าการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.88/87.00 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 75/75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือประสิทธิภาพ

กระบวนการ (E_1) มีค่าเท่ากับ 82.88 ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) มีค่าเท่ากับ 87.00 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 87.00

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่า โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ผู้วิจัยได้ทดสอบโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เงินทองของมีค่า จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน แล้วทำการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้สถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed-Ranks Test) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

การทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์หลังเรียนของนักเรียน

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	ผลการทดสอบ		t	Sig.
				บวก	ลบ		
ก่อนเรียน	10	8.90	1.20	43	0	2.840	.05
หลังเรียน	10	17.40	1.50				

หมายเหตุ. *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 df=9

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไพศาล (ลีลลยอุทิศ) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.40 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 87.00 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนพบว่าคะแนนสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1.	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	2.84	0.13	มาก
2.	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.92	0.14	มาก
3.	เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับนักเรียน	2.45	0.11	มาก
4.	มีการใช้สื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	2.65	0.12	มาก
5.	สื่อการเรียนรู้ที่คุณครูได้สร้างขึ้นในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความภูมิใจ	2.45	0.11	มาก
6.	ด้านการวัดผลมีการกำหนดคะแนนอย่างเหมาะสม	2.92	0.14	มาก
7.	รูปแบบของข้อสอบมีความเหมาะสมกับระดับนักเรียน	2.73	0.13	มาก
8.	มีการตรวจและแจ้งผลการทดสอบ/การสอบ/งานที่ได้รับมอบหมาย	2.65	0.12	มาก
9.	ครูผู้สอนประเมินผลทุกครั้งโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม	2.89	0.13	มาก
10.	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.92	0.14	มาก
11.	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	2.45	0.11	มาก
12.	มีการวางแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้อย่างเหมาะสม	2.89	0.13	มาก
13.	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีความ เหมาะสมกับนักเรียน	2.92	0.14	มาก
14.	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีวิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียน สนใจและติดตาม	2.89	0.13	มาก
15.	นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค STAD	2.83	0.13	มาก
	รวม	41.4	1.28	มาก
	เฉลี่ย	2.76	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=2.76$, S.D.=0.13) โดยมีความพึงพอใจมาก คือ 1) ด้านการวัดผลการเรียนรู้มีความพึงพอใจมาก 2 ข้อ 2) ด้านเนื้อหาที่เรียนมีความพึงพอใจมาก 1 ข้อ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีความพึงพอใจมาก 1 ข้อ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยมีขั้นตอนและข้อสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 ประสิทธิภาพของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเงินทองของมีค่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.88/87.00

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังเรียน เรื่อง เงินทองของมีค่า สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.76$, S.D. = 0.13)

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องเงินทองของมีค่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.88/87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำใบงานและคะแนนพฤติกรรมการทำงานจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่าโดยใช้แผนการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ทั้ง 12 แผนคิดเป็นร้อยละ 82.88 พบว่า ผู้เรียนทุกคน มีความสนใจในการเรียน มีความรับผิดชอบ มีการซักถามและตอบคำถามสุดท้ายคือมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้บ่งชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาทางการเรียนไปในทาง ที่ดีขึ้น และค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.00 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และจากการวิเคราะห์แสดงว่า การพัฒนาแผนการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการ เรียนที่ดี มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งผู้เรียนมีความชอบจึงทำให้ครูผู้สอน ได้ทำการสอนตามแบบแผนและผลที่ได้คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจสุดท้ายทำให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของจักรพงษ์ วงษ์จันทร์แดง (2558, น 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.44/88.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า กับเกณฑ์ร้อยละ 75 มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการ จัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความ กล้าแสดงออกในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัย มีสัมพันธ์มิตรที่ดีทั้งกับสมาชิกในกลุ่มและครูผู้สอน ซึ่งทำ ให้มีความสุข สนุกกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอน จึงส่งผลให้ผลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของสมฤดี พิพิธกุล (2559, น.67) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ ต่อศักดิ์ บุญพิมล (2559, น.104) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการพัฒนาแผนการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของแสง โชติบุญ (2553, น. 95-98) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 หมายความว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อศักดิ์ บุญพิมล (2559, น. 105) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ วรรณทองสุข (2553, น. 132-135) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวมพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาสร้างขึ้นเพื่อช่วยกระตุ้น และเป็นสิ่งเล้าให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจในการร่วมทำกิจกรรมมีส่วนร่วมและกล้าแสดงออก ภูมิใจในผลงานที่ตนเองทำสนองความต้องการของผู้เรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องเงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความเสียสละ เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจต่อสมาชิกในกลุ่มเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรี ทั้งกับสมาชิกในกลุ่มและครูผู้สอน

5.3.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผน เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ครูผู้สอนต้องดูบริบทของโรงเรียนและห้องเรียนว่าสามารถจัดกิจกรรมได้

5.3.1.3 ครูผู้สอนควรเตรียม รางวัลการเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียน โดยอาจให้รางวัล ทุกกลุ่มตามคะแนน เพราะจะช่วยให้ นักเรียนมีกำลังใจ และมีความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้การ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความสำเร็จ

5.3.1.4 ครูผู้สอนควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง เพื่อนำ ปัญหาที่พบไปปรับปรุงแก้ไข และใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ของ นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้เข้าใจเสียก่อน เพื่อสามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้องและนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

5.3.2.2 ควรทำการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในสาระ การเรียนรู้อื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

5.3.2.3 ควรทำการศึกษาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ และเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน

5.3.2.4 การทำวิจัยสามารถเปรียบเทียบกับเทคนิคอื่นได้ เพื่อจะให้เห็นความแตกต่างว่า เทคนิคใดดีกว่ากันและสามารถเห็นความหลากหลายของงานวิจัย และในการทำวิจัยสามารถเพิ่มทักษะ ทางสังคมศึกษาความใฝ่รู้ความพึงพอใจได้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรม. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระ และ*
มาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรณิการ์ วรรณทองสุข. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง*
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกษร ยันรัมย์. (2558). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์*
โดยใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- แคทรียา ใจมูล. (2550). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้*
คณิตศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จักรพงษ์ วงษ์จันทร์แดง. (2558). *การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน โดยการเรียนรู้*
แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุฬาลักษณ์ รักพงษ์.เขาฤทธิ์ จันจัน.พิศมัย หาญสมบัติ. (2558). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้*
โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ วิชาหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (จากการประชุมสัมมนา
วิชาการนำเสนอ งานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภาคเหนือ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐนภัส ยอดศรี และ จิรพันธ์ ศรีสมพันธ์. (2555). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน*
บนอินเทอร์เน็ต ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมมือแบบ STAD เรื่อง อาณาจักรอยุธยาและ
อาณาจักรธนบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ต่อศักดิ์ บุญพิมล. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพงษ์ ฤทธิ์ทอง. (2545). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กับกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). พฤติกรรมในการเรียนการสอน. ในเอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา. (หน่วยที่ 6). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญนำ เทียงดี. (2548). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์และสัตว์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนที่เรียนรู้โดยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับการใช้กระบวนการสืบเสาะ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2553). การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 1(12), 53-67.
- เผชิญ กิจระการ. (2546). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิน คงพล. (2529). ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). *การวัดผลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ไพศาล วรคำ. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2538). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : อักษรอาชีพพัฒนา.
- ภาไฉน เข้มเพ็ชร. (2547). *การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ เอส ที เอ ดี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ภาวิณี คำขารี. (2550). *การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนและทศนิยม และการคิดวิเคราะห์ ระหว่างวิธีเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD สอดแทรก เมตาคอกนิชัน วิธีเรียนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และวิธีเรียนตามคู่มือครู สสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- รุจิรุ ภู่อาระ. (2545). *การเขียนแผนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคทางการวิจัยเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วารี ธีระจิต. (2534). *การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory)*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สลใจ วิบูลย์กิจ. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการประสานงานของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเขตการศึกษา 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- แสง โชติบุญ. (2553). การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีขั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมจิตร หงส์สา. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนด้วยเทคนิคเอสทีเอตี STAD กับการสอนปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยเทพสตรี.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2533). การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมฤดี พิพิธกุล. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา เศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2528). ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุตรไพศาล
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2552). การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุพรรณิ มีภูเวียง. (2550). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อพนันตรี พูลพุทธา. (2558). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- อรัญ ชูกระเดื่อง. (2557). การวิจัยทางการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุไรรัตน์ ฐระสุข. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์เรื่องเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำนวยการ เน้นอุดร นิลมณี พิทักษ์. (2552). วิจารณ์หนังสือ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์, 4(2), 175-183.

- Adkinson, J.E. (2008) "Does Cooperative Learning Affect Girls, and Boys' Learning and Attitudes Toward Mathematic Transformation Skills in Single – Sex and Mixed – Sex Classroom," *Dissertation Abstracts International*. 68(11), 156.
- Armstrong David Scott. (1998). "The Effect of Student Team Achievement Divisions cooperative Learning Techniqu on upper Secondary social Studies' academic Achievement and Attitude Towards Social Studies Class," *Dissertation Abstracts International*, 59(2), 405 – A.
- Beck-Jones, Juan. (2004). "The Effect of Cross-train and Role Assignment in Cooperative Learning Groups on Task Perfomance, Knowledge of Interposition Knowledge," *Dissrttations Abstracts International*, 64(7), 156-162.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Herzberg. F and others. (1959). *The Motivation to Work*. New york: Jone Wiley and son.
- Ramsay, Helen. (2006). "The Influenced of the Social Composition of a Learner Groupon the Results of Cooperative Leaning Tasks," *Masters Abstracts International*, 44(2), 123-132.
- Scott. Mycrs M. (1970). *Every Employer: More Mcaningful Work Though Job Environment*. New Jersey: Prentice –Hall
- Slavin, E Robert. (1978). "STAD," *Journal of Research and Development in Educational*, 60(7), 42 - 48.
- Slavin, E Robert. (1990). *Cooperative Learning : Theory Research and Practices*. New Jersey : Prentice Hall.
- Slavin, E Robert. (1995). *Cooperative Learning : Theory, Research and Practice*. (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วิชา เศรษฐศาสตร์ รหัส 13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เงินทองของมีค่า เวลาเรียนรวม 12 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็น

วันที่ 7/มกราคม /2562 ชั่วโมงที่ 1 (เวลา 60 นาที) ภาคเรียนที่ 2

1. สาระสำคัญ

ความต้องการสินค้าและบริการของคนเราโดยทั่วไปไม่มีจำกัดหรือไม่สิ้นสุดดังนั้นเราจึงควรเลือกใช้สินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียน

ส.3.1 ป.3/1 จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและจำแนกประเภทของสินค้าที่เป็นสินค้าที่จำเป็นได้
2. ยกตัวอย่างสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้

4. สาระการเรียนรู้

สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่เรียกว่าปัจจัย 4

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอเนื้อหา

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ภาระงานและเกณฑ์การให้คะแนน
2. ครูแจกภาพให้นักเรียนทุกคน คนละ 1 ภาพ เป็นภาพสินค้าและบริการที่จำเป็นสำหรับนักเรียน เช่น อาหารชนิดต่าง ๆ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และบริการต่าง ๆ
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำภาพที่ตนได้ไปติดที่ได้บัตรข้อความสินค้าที่จำเป็นและบริการที่จำเป็นบนกระดานหน้าชั้นเรียน

4. ครูตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผล/ครูทบทวนความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ชี้นำจัดกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มให้นักเรียนไม่เกินกลุ่มละ 6 คนแบ่งคะแนนตามความสามารถของผู้เรียน วัดได้จากผลการเรียนที่ผ่านมาประกอบไปด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เช่น นักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน

ขั้นที่ 3 ชั้นเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็น จากหนังสือหรือใบความรู้ที่ครูมอบให้ในหัวข้อต่อไปนี้
  - 1.1 ความหมายของสินค้าและบริการ
  - 1.2 สินค้าที่จำเป็น
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของสินค้าและบริการและสินค้าที่จำเป็นมาสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม ในประเด็นต่อไปนี้
  - 2.1 สินค้าและบริการคืออะไร
  - 2.2 สินค้าที่จำเป็นได้แก่อะไรบ้าง
    - นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
    - แต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงาน เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็น
3. ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในการทำงานกลุ่มที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งการเรียนรู้โดยการเน้นให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน ว่านักเรียนมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มหรือไม่

ขั้นที่ 4 ชั้นประเมินผล

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของสินค้าและบริการที่จำเป็น และประเภทของสินค้าและบริการที่จำเป็นร่วมกันในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้
2. นักเรียนแต่ละคนทำ แบบทดสอบย่อย เช่น ใบงาน ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากข้อทดสอบของผู้สอน โดยนักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยด้วยตนเองไม่ต้องลอกกัน
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่จำเป็น
4. ผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน จัดทำคะแนนการพัฒนา ของสมาชิกแต่ละคนและคะแนนการพัฒนาของกลุ่ม
  - การจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนและคะแนนการพัฒนาของกลุ่มโดยดูคะแนนใบงานและคะแนนพฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคล
  - ให้แต่ละกลุ่มนำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนรวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ

ขั้นที่ 5 ชั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียง

1. ครูและนักเรียนแสดงความยินดีและมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ได้คะแนน สูงสุดพร้อมทั้งกล่าวคำชมเชย

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

6.1 สื่อ

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ป.3
- 2) บัตรข้อความ
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงาน เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็น

6.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

7. การวัดผลประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ลงชื่อ) .....

(นายภานุพงษ์ ศรีดารา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไพศาล (ถ้ำอัยยทิศ)

วันที่/ /2562

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี

.....

.....

.....

1.2 นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

1.3 นักเรียนมีความสุข

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/วิธีแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....ผู้บันทึก

(นางสาวนวลฉวี โยธาฑูล)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านไพศาล(ลิ้น้อยอุทิศ)

วันที่ / /2562

ใบงาน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ แล้วเขียนอธิบายถึงความจำเป็นของสินค้าในแต่ละภาพ

1.

คำบรรยาย .....

2.

คำบรรยาย .....

3.

คำบรรยาย .....

4.

คำบรรยาย .....

5.

คำบรรยาย .....

6.

คำบรรยาย .....

ใบงานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็น (งานกลุ่ม)

1. ความหมายของสินค้าและบริการ

---

2. ความหมายของสินค้าที่จำเป็น

---

3. สินค้าและบริการคืออะไร

---

4. สินค้าที่จำเป็นได้แก่อะไรบ้าง

แบบประเมินใบงาน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพ			รวมคะแนน ใบงาน (10)
		ความถูกต้องของ เนื้อหาสาระ (4)	ความสมบูรณ์ ของชิ้นงาน (3)	ทำงานเสร็จ ทันเวลา (3)	
1	ดช.กรวิชญ์ ชยธรรม				
2	ดช.ปฏิพล รุณละวงษ์				
3	ดช.พิชญ์พีริยะ บุญน้ำคำ				
4	ดช.วรเมธ วิมลพงษ์ทวี				
5	ดช.สุริยะ ทองคำ				
6	ดช.อภิสิทธิ์ โทฮาด				
7	ดญ.ณัฐพร ฤติย์บุญครอง				
8	ดญ.บุษน้ำทิพย์ หงส์คำ				
9	ดญ.สุนิสา แทนโหมก				
10	ดญ.ลินิน ชัยชาญ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวนวลฉวี โยธาทุล)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 – 10	ดี
4 – 7	พอใช้
1 – 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน

ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมถูกต้องทั้งหมด	เนื้อหาครอบคลุมแต่ผิดบางส่วน	เนื้อหาผิดมากกว่า 3 ส่วนขึ้นไป
2. ความสมบูรณ์ของชิ้นงาน	มีหัวข้อครบถ้วนและเรียงลำดับได้ถูกต้องตามที่กำหนดสะอาดเรียบร้อยทุกส่วน	ขาด 1-2 หัวข้อ แต่เรียงลำดับได้ถูกต้องตามที่กำหนดสะอาดเรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	ขาด 3 หัวข้อขึ้นไปและเรียงลำดับสลับหัวข้อไม่เป็นไปตามที่กำหนดสะอาดเรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
3. งานเสร็จทันเวลา	ส่งงานตรงตามกำหนดเวลา	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 1- 2 วัน	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 3 วันขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมการเรียนรู้				รวม (10)	ระดับคุณภาพ		
		ความสนใจ ในการเรียน(3)	ความรับผิดชอบ (3)	การซักถาม และตอบคำถาม (2)	การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมและ การทำงานกลุ่ม (2)		2	1	0
1	ดช.กรวิษณุ ชยารธรรม								
2	ดช.ปฏิพล รุนละวงษ์								
3	ดช.พิชญ์พิริยะ บุญน้ำคำ								
4	ดช.วรเมธ วิมลพงษ์ทวี								
5	ดช.สุริยะ ทองคำ								
6	ดช.อภิสิทธิ์ โทฮาด								
7	ดญ.ณัฐพร ติตย์บุญครอง								
8	ดญ.บุษน้ำทิพย์ หงส์คำ								
9	ดญ.สุนิสา แทนโหมก								
10	ดญ.ลินิน ชัยชาญ								
สรุปผลการประเมิน						☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน			

หมายเหตุ	ระดับคุณภาพ
	2 = ปฏิบัติได้ดี
	1 = ปฏิบัติได้พอใช้
	0 = ปฏิบัติไม่ได้

เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนได้คะแนนระดับดีขึ้นไปผ่านเกณฑ์		
ดี	คะแนนรวม	7 - 10
พอใช้	คะแนนรวม	4 - 6
ปรับปรุง	คะแนนรวม	1 - 3

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

คะแนน	7- 10	ดี
คะแนน	4 - 6	พอใช้
คะแนน	1 - 3	ปรับปรุง

เกณฑ์ให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน3คะแนน
เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
เกณฑ์การให้คะแนน2คะแนน
เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
เกณฑ์การให้คะแนน1คะแนน
เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ความสนใจในการเรียน	มีความสนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	มีความสนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	มีความสนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง
2. ความรับผิดชอบ	ทำงานส่งตามเวลาที่กำหนดมีความถูกต้องและชัดเจน	ทำงานส่งตามเวลาที่กำหนดและส่วนใหญ่มีความถูกต้อง	ส่งงานช้าและไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน
3. การซักถามและตอบคำถาม	มีการซักถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการซักถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มทุกครั้งที่ทำกิจกรรม	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง

ภาคผนวก ข

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
โดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมิน)**

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย (√) ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน
ซึ่งระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	1	คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. สารสำคัญ					
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้					
1.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด					
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ					
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
4.2 มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์					
4.3 การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD					
4.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.5 เวลา มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
5. สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้					
5.1 สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
5.2 สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
6. การวัดและประเมินผล					

6.1 การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม					
6.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม					
6.3 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตำแหน่ง.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์	ข้อสอบ	พฤติกรรมข้อสอบ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
ส 3.1 ป.3/2 -การวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง 1. วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง 2. เห็นคุณค่าของวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง	10.ถ้าจะประกอบอาชีพค้าขาย ต้องคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด ก. ความต้องการของตลาด ข. ความเหมาะสมของทำเล ค. ความหนาแน่นของประชากร ง. ความพร้อมของเงินทุนสำรอง	ความเข้าใจ			
	11. หลักสำคัญในการควบคุมรายจ่ายของตนเองคือข้อใด ก. ไม่ซื้อของที่ไม่จำเป็น ข. ไม่ซื้อของราคาแพง ค. ซื้อทุกสิ่งที่ต้องการ ง. ซื้อเท่าที่มีเงินอยู่	การนำไปใช้			
	12.“มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท” คำสุภาษิตนี้แสดงว่าผู้พูดยึดหลักข้อใด ก. ความมั่งคั่ง ข. ความถูกต้อง ค. ความหรูหรา ง. ความมัธยัสถ์	วิเคราะห์			
	13. นักเรียนจะช่วยครอบครัวประหยัดได้อย่างไร ก. กินอาหารราคาถูก ข. ซื้อของเล่นที่ใช้แล้ว ค. อดอาหารเป็นบางมื้อ ง. เลือกซื้อเฉพาะสิ่งของที่จำเป็น	สร้างสรรค์			
ส 3.1 ป.3/2 -วิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง 1. จำแนกวางแผนการนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสมได้ 2. เห็นประโยชน์ของการวางแผนการนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสมได้	14. เงินที่เหลือจากการใช้จ่าย แล้วนำไปฝากธนาคารเรียกว่าอะไร ก. เงินออม ข. เงินเดือน ค. เงินรายรับ ง. เงินค่าจ้าง	ความเข้าใจ			
	15. ถ้านักเรียนไม่รู้จักรักประหยัดในการใช้จ่ายจะเกิดผลอย่างไร ก. เป็นขโมย ข. ทำผิดกฎหมาย ค. เงินไม่พอใช้จ่าย ง. ไม่มีคนคบด้วย	การนำไปใช้			
	16. เงินที่เราเหลือจากการใช้จ่าย เราควรทำอย่างไร ก. นำไปซื้อของที่อยากได้ ข. นำไปเลี้ยงเพื่อน ค. นำไปฝากธนาคาร ง. ทุกข้อที่กล่าวมา	สร้างสรรค์			
	17.ขั้นตอนการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายยึดอะไรเป็นหลัก ก. รายรับ-รายจ่าย-เงินคงเหลือ ข. ว/ด/ป- รายจ่าย-เงินคงเหลือ ค. ว/ด/ป-รายรับ-รายจ่าย ง. ว/ด/ป-รายรับ-รายจ่าย-เงินคงเหลือ	วิเคราะห์			

ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	ข้อสอบ	พฤติกรรม ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
ส 3.1ป.3/2 การทำรายรับ - รายจ่ายของตนเอง 1. จำแนกวางแผน การนำเงินที่เหลือ มาใช้จ่ายอย่าง เหมาะสมได้ 2. เห็นประโยชน์ ของการวางแผน การนำเงินที่เหลือ มาใช้จ่ายอย่าง เหมาะสมได้	18. เมื่อเก็บออมเงินเต็มกระปุกออมสินเก็บควรทำอะไร ก. นำไปฝากธนาคาร ข. ซื้อของที่ระลึก ค. แบ่งให้น้อง ง. นำไปวาดเพื่อน	ความจำ			
	19. ข้อใดเป็นลักษณะความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายที่ดี ก. มีเงินน้อย – ใ้มาก ข. มีเงินน้อย – ใ้น้อย ค. มีเงินมาก – ใ้มาก ง. ไม่มีข้อใดถูก	วิเคราะห์			
	20. ข้อใดเป็นข้อดีของการรู้จักใช้จ่าย ก. ฝึกให้เป็นคนขยัน ข. ฝึกให้เป็นคนมีความเมตตา ค. ฝึกให้เป็นคนมีความเสียสละ ง. ฝึกให้เป็นคนมีความรับผิดชอบ	ความเข้าใจ			
ส 3.1ป.3/2 , ป.3/3 1. ทำบัญชีรายรับ- รายจ่ายเพื่อ วิเคราะห์การใช้ จ่ายเงินได้ 2. เห็นคุณค่าของ การทำบัญชีรายรับ- รายจ่ายเพื่อ วิเคราะห์การใช้ จ่ายเงินได้	21.นักเรียนจะอย่างไร หากของเล่นที่อยากได้มีราคาแพงกว่า รายได้ที่ได้รับในแต่ละวัน ก. ขอยืมเงินเพื่อน ข. ขอเงินค่าขนมเพิ่ม ค. รับจ้างทำการบ้านให้เพื่อน ง. วางแผนการใช้จ่ายเงินใหม่	สร้างสรรค์			

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์	ข้อสอบ	พฤติกรรม ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
ส 3.2 ป.3/2 - ประเภทของภาษี 1. บอกความหมายและความสำคัญของการจัดเก็บภาษีได้ ส 3.2 ป.3/2 1.บอกประเภทของภาษีได้ 2. บอกผลดีของการเสียภาษีของประชาชนได้	30. หากนักเรียนไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้านักเรียนจะต้องจ่ายภาษีใด ก.ภาษีมูลค่าเพิ่ม ข.ภาษีสรรพสามิต ค.ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ง.ภาษีสินค้านำเข้าและส่งออก	นำไปใช้			
	31. พ่อแม่ของเราต้องเสียภาษีอะไรบ้าง ก. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ข. ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค. ถูกทั้ง ก และ ข ง. ผิดทั้ง ก และ ข	ความเข้าใจ			
ส 3.2 ป.3/2 - ภาษีที่เกี่ยวข้องกับประชาชน 1. บอกประโยชน์ของการเสียภาษีของประชาชนได้ 2. เห็นคุณค่าของการเสียภาษีของประชาชนได้	32. เมื่อนุซซาระค่าไฟฟ้า นุซต้องเสียภาษีประเภทใด ก.ภาษีโรงเรือน ข. ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค.ภาษีสรรพสามิต ง. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	นำไปใช้			
	33. สาเหตุใดที่ประชาชนต้องเสียภาษี คือข้อใด ก.เพราะรัฐบาลจะได้มีเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ ข.เพราะพนักงานบริษัทต้องรับเงินเดือนจากเงินภาษี ค.เพราะรัฐนำเงินภาษีไปฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ย ง.เพราะประชาชนกลัวจะถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย	นำไปใช้			
	34. การเก็บภาษี ในข้อใดใช้ผิดหลักการ ก. ภาษีเงินได้นิติบุคคล ข. ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค. ภาษีสรรพสามิต ง. ภาษีจากนักเรียน	วิเคราะห์			
ส 3.2 ป.3/3 -การแข่งขันทางการค้า 1. อธิบายความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าได้	35. ข้อใดคือการแข่งขันด้านการผลิตสินค้าและบริการ ก. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิต ข. ใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น ค. สินค้ามีความน่าสนใจแตกต่างไปจากผู้ผลิตรายอื่น ง. ถูกต้องทุกข้อ	ความจำ			
	36. ถ้านักเรียนเป็นแม่ค้าจะใช้กลยุทธ์ใดในการแข่งขันทางการค้าและมีอิทธิพลต่อผู้บริโภคมากที่สุด ก. กลยุทธ์ด้านราคา ข. กลยุทธ์ด้านการโฆษณา ค. กลยุทธ์ด้านการให้สินเชื่อ ง. กลยุทธ์ด้านคุณภาพและมาตรฐาน	สร้างสรรค์			

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์	ข้อสอบ	พฤติกรรม ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1
ส 3.2 ป.3/3 - การแข่งขันทางการค้า 1. อธิบายความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าได้	37.การแข่งขันทางการค้า ยึดสิ่งใดเป็นหลักมากที่สุด ก.ปริมาณสินค้า ข.ราคาสินค้า ค.คุณภาพสินค้า ง.รูปปลั๊กสินค้า				
ส 3.2 ป.3/3 - ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า 1. อธิบายความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าได้ 2. จำแนกผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าได้	38. การแข่งขันทางการค้าส่งผลต่อผู้ผลิตอย่างไร ก. ขายสินค้าน้อยลง ได้เงินมากขึ้น ข. ขายสินค้ามากขึ้น ได้เงินมากขึ้น ค. ขายสินค้าเท่าเดิม ได้เงินมากขึ้น ง. ขายสินค้าเท่าเดิม ได้เงินน้อยลง	ความเข้าใจ			
	39. ปัจจัยใดที่ทำให้สินค้าและบริการมีราคาลดลง ก. สินค้าขาดแคลน ข. คุณภาพของสินค้าดีขึ้น ค. การแข่งขันทางการค้ามากขึ้น ง. ความต้องการของผู้บริโภคลดลง	ความเข้าใจ			
	40. เมื่อนักเรียนเห็นสินค้ามีราคาลดลง ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้มีผู้ซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น ก. เพิ่มกำลังการผลิตให้มากขึ้น ข. เปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดอื่น ค. พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น ง. งดการโฆษณาสินค้า	สร้างสรรค์			

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....
 .....

ลงชื่อ .....ผู้เชี่ยวชาญ

( )

ตำแหน่ง

.....

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ โดยสร้างข้อคำถามตาม
 นิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดให้ด้านความพึงพอใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อที่	ข้อคำถาม
<p>ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความชอบและ ความรู้สึกพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคSTADเรื่องเงินทองของมีค่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 3กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน15ข้อ</p>	1	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
	2	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจในชีวิตประจำวันได้
	3	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD
	4	มีการวางแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADไว้อย่างเหมาะสม
	5	มีการใช้สื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
	6	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADมีความเหมาะสมกับนักเรียน
	7	เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับนักเรียน
	8	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADมีวิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและติดตาม
	9	ด้านการวัดผลมีการกำหนดคะแนนอย่างเหมาะสม
	10	รูปแบบของข้อสอบมีความเหมาะสมกับระดับนักเรียน
	11	มีการตรวจและแจ้งผลการทดสอบ/การสอบ/งานที่ได้รับมอบหมาย
	12	ครูผู้สอนประเมินผลทุกครั้งโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม
	13	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้
	14	สื่อการเรียนรู้ที่คุณครูได้สร้างขึ้นในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความภูมิใจ
	15	นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาแบบสอบถามต่อไปนี้ แล้วโปรดให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือแน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสม

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดไม่ได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือแน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
1. ความพึงพอใจหมายถึงระดับความชอบและความรู้สึกพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 15 ข้อ	1	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ			
	2	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจในชีวิตประจำวันได้			
	3	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD			
	4	มีการวางแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADไว้อย่างเหมาะสม			
	5	มีการใช้สื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้			
	6	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADมีความเหมาะสมกับนักเรียน			
	7	เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับนักเรียน			
	8	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADมีวิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและติดตาม			
	9	ด้านการวัดผลมีการกำหนดคะแนนอย่างเหมาะสม			
	10	รูปแบบของข้อสอบมีความเหมาะสมกับระดับนักเรียน			
	11	มีการตรวจและแจ้งผลการทดสอบ/การสอบ/งานที่ได้รับมอบหมาย			
	12	ครูผู้สอนประเมินผลทุกครั้งโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม			
	13	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
	14	สื่อการเรียนรู้ที่ครูได้สร้างขึ้นในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความภูมิใจ			
	15	นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD			

(ลงชื่อ) ..... ผู้เชี่ยวชาญ

( )

ตำแหน่ง .....

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์
เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งมีระดับความพึงพอใจ 3 ระดับ

- คะแนน 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
คะแนน 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
คะแนน 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		3	2	1
1	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ			
2	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			
3	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD			
4	มีการวางแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้อย่างเหมาะสม			
5	มีการใช้เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับสื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้			
6	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีความเหมาะสมกับนักเรียน			
7	เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับนักเรียน			
8	มีวิธีการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและติดตามตลอดเวลา			
9	ด้านการวัดผลมีการกำหนดคะแนนอย่างเหมาะสม			
10	รูปแบบของข้อสอบมีความเหมาะสมกับระดับนักเรียน			
11	มีการตรวจและแจ้งผลการทดสอบในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อย่างเหมาะสม			
12	ครูผู้สอนประเมินผลทุกครั้งโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม			
13	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD			
14	สื่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่คุณครูได้สร้างขึ้นในการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความภูมิใจ			
15	นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เงินทองของมีค่าระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

แผนที่	แผนที่					ΣR	$\bar{X}$	S.D
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5.00	4.80	3.66	5.00	5.00	23.46	4.67	0.17
2	4.66	4.80	3.83	4.83	5.00	23.12	4.62	0.16
3	4.00	4.80	3.66	4.66	4.83	21.95	4.39	0.16
4	4.60	5.00	3.66	4.83	4.83	22.92	4.58	0.16
5	4.80	5.00	3.66	4.50	5.00	22.96	4.56	0.16
6	4.50	4.00	3.66	4.16	5.00	21.32	4.26	0.15
7	4.16	5.00	4.83	5.00	5.00	23.99	4.79	0.17
8	4.00	5.00	3.66	5.00	4.16	21.82	4.36	0.16
9	4.00	4.16	3.66	4.00	4.83	20.65	4.13	0.15
10	5.00	5.00	4.66	4.66	5.00	24.32	4.86	0.17
11	4.83	5.00	3.66	4.66	4.66	22.81	4.56	0.16
12	4.83	5.00	3.66	4.66	5.00	23.15	4.63	0.17

ตารางที่ จ.2

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน จำนวน 40 ข้อ

ข้อสอบที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	0	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อสอบที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
11	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
18	0	1	1	0	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
20	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	0	1	0	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
32	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
33	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
38	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
39	0	1	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
40	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ จ.3

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) แบบทดสอบบราย
ข้อของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	แปลผล	อำนาจจำแนก (B)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของ ข้อสอบ
1	0.62	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.45	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.59	ใช้ได้	0.62	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.25	ใช้ได้	0.83	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.45	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.62	ใช้ได้	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.62	ใช้ได้	0.62	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.45	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.48	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.78	ใช้ได้	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.45	ใช้ได้	0.92	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.61	ใช้ได้	0.75	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.52	ใช้ได้	0.62	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.58	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.67	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.62	ใช้ได้	0.83	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.58	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.46	ใช้ได้	0.61	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.53	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.58	ใช้ได้	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ(Lovett Reliability) =0.9361

ตารางที่ จ.4

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเงินทองของมีค่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้																								คะแนนระหว่างเรียน (240)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (20)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)	พฤติกรรม (10)	ใ้งาน (10)		
1	8	7	9	8	9	7	8	8	9	8	8	9	7	9	9	8	8	8	8	9	8	9	197	17		
2	8	8	8	9	8	8	9	9	8	8	9	8	8	8	9	8	9	8	9	9	8	8	200	18		
3	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	216	20		
4	7	8	8	8	8	7	8	8	8	7	8	8	8	8	7	7	7	7	8	8	8	8	185	16		
5	8	8	9	8	9	7	8	8	8	8	8	8	8	9	9	8	7	8	8	8	8	9	196	16		
6	8	8	9	9	8	8	9	8	8	8	8	8	8	9	9	9	8	9	8	8	9	9	202	18		
7	9	9	9	8	9	8	8	9	9	8	9	9	9	9	9	8	8	8	8	9	8	9	207	18		
8	9	8	9	8	9	8	9	8	9	8	8	8	8	8	8	8	8	9	8	8	9	9	201	19		
9	8	9	8	9	7	8	8	9	8	8	9	8	9	8	8	8	8	9	9	7	8	7	197	17		
10	8	7	8	8	8	7	8	9	7	8	9	7	8	8	8	7	8	7	9	8	8	8	188	15		
รวม	82	81	86	84	84	77	83	86	82	81	85	82	81	86	85	83	78	82	80	85	84	83	1,989	174		
เฉลี่ย	8.20	8.10	8.60	8.40	8.40	7.70	8.30	8.60	8.20	8.10	8.50	8.20	8.10	8.60	8.50	8.30	7.80	8.20	8.00	8.50	8.40	8.30	198.9	17.4		
S.D	0.63	0.74	0.52	0.52	0.70	0.67	0.48	0.52	0.63	0.57	0.53	0.63	0.74	0.52	0.53	0.67	0.63	0.63	0.67	0.53	0.52	0.67	0.53	0.70	8.82	1.51
ร้อยละ	82.00	81.00	86.00	84.00	84.00	77.00	83.00	86.00	82.00	81.00	85.00	82.00	81.00	86.00	85.00	83.00	78.00	82.00	80.00	85.00	84.00	83.00	85.00	84.00	82.88	87.00

ตารางที่ จ.5

คะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)
1	9	17
2	8	18
3	11	20
4	8	16
5	9	16
6	10	18
7	9	18
8	10	19
9	8	17
10	7	15
รวม	89	174
เฉลี่ย	8.90	17.40
S.D.	1.20	1.51
ร้อยละ	44.5	87.00

ตารางที่ จ.6

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

เรื่อง เงินทองของมีค่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	2.84	0.13	มาก
2	เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.92	0.14	มาก
3	เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับนักเรียน	2.45	0.11	มาก
4	มีการใช้สื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	2.65	0.12	มาก
5	สื่อการเรียนรู้ที่คุณครูได้สร้างขึ้นในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความภูมิใจ	2.45	0.11	มาก
6	ด้านการวัดผลมีการกำหนดคะแนนอย่างเหมาะสม	2.92	0.14	มาก
7	รูปแบบของข้อสอบมีความเหมาะสมกับระดับนักเรียน	2.73	0.13	มาก
8	มีการตรวจและแจ้งผลการทดสอบ/การสอบ/งานที่ได้รับมอบหมาย	2.65	0.12	มาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลทุกครั้งโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม	2.89	0.13	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ จ.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
10	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.92	0.14	มาก
11	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	2.45	0.11	มาก
12	มีการวางแผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD ใว้อย่างเหมาะสม	2.89	0.13	มาก
13	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD มีความเหมาะสมกับนักเรียน	2.92	0.14	มาก
14	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTADมีวิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและติดตาม	2.89	0.13	มาก
15	นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD	2.83	0.13	มาก
	รวม	41.4	1.28	มาก
	เฉลี่ย	2.76	0.13	มาก

ภาคผนวก ฉ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องเงินทองของมีค่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เฉลยแบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระที่ 3 วิชาเศรษฐศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียน (x) ทั้บอักษร ก ข ค หรือ ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกที่สุดคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์

ก. ที่อยู่อาศัย	ข. รถยนต์
ค. เครื่องนุ่งห่ม	ง. ยารักษาโรค
2. ข้อใดไม่ใช่สินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ก. อาหาร	ข. สิ่งอำนวยความสะดวก
ค. ยารักษาโรค	ง. ที่อยู่อาศัย
3. สินค้าสิ้นเปลืองคู่ใดมีลักษณะคล้ายกันมากกว่าคู่อื่น

ก. เสื้อผ้ากับเครื่องประดับ	ข. เสื้อผ้ากับขนม
ค. โทรศัพท์กับเสื้อผ้า	ง. ขนมกับโทรศัพท์
4. การเลือกซื้อสินค้าและบริการควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก

ก. ความจำเป็น	ข. บริการหลังการขาย
ค. ความพึงพอใจ	ง. ราคาสินค้าและบริการ
5. ใครเลือกซื้อสินค้าโดยใช้หลักความปลอดภัย

ก. โคมคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยก่อนซื้อ	ข. นืมซื้อสินค้าโดยเปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ
ค. ออมสังเกตเครื่องหมายรับรองคุณภาพก่อนซื้อ	ง. หญิงวางแผนซื้อสินค้านล่วงหน้า
6. เงินที่เราเหลือจากการใช้จ่าย เราควรทำอย่างไร

ก. นำไปฝากธนาคาร	ข. นำไปเลี้ยงเพื่อน
ค. นำไปซื้อของที่อยากได้	ง. ทุกข้อที่กล่าวมา
7. “มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท” คำสุภาษิตนี้แสดงว่าผู้พูดยึดหลักในข้อใด

ก. ความมั่งง่าย	ข. ความมัธยัสถ์
ค. ความหรูหรา	ง. ความถูกต้อง
8. ถ้านักเรียนไม่รู้จักประหยัดในการใช้จ่ายจะเกิดผลอย่างไร

ก. เป็นขโมย	ข. เงินไม่พอใช้จ่าย
ค. ทำผิดกฎหมาย	ง. ไม่มีคนคบด้วย

ภาคผนวก ช

หนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/วศ๘๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร.ปรียานันท์ เทินโธสง

ด้วย นางสาวนวลฉวี โยธาพูล รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
สังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ ด้านแหล่งข้อมูลและการค้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญญาชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๙ - ๓๙๖๖๔๔๑

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๖/ว๔๘๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน อาจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุทธา

ด้วย นางสาวนวลฉวี โยธาทูล รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๗๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
สังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ร่าห์ร้อโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๔ - ๓๔๖๖๔๔๑

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/วส๘๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประเสริฐศักดิ์ เทินไธสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนทัน

ด้วย นางสาวนวลฉวี โยธาทุล รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๗๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
สังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญญาชัย จันทขุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๙ - ๓๙๖๖๔๔๑

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว๘๘๘๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวนาคยา นาคแสง

ด้วย นางสาวนวลฉวี โยธาบุล รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๗๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
สังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

วาที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทนาชัย จันทนาม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๙๙ - ๓๙๖๖๔๔๑

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/วส๘๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางพงษ์ บุญชูศรี ครูชำนาญการพิเศษ

ด้วย นางสาวนวลฉวี โยธาทุล รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๗๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
สังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เรื่อง เงินทองของมีค่าของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญญาชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๙ - ๓๙๖๖๔๔๑

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวนวลฉวี โยธาฑูล
วัน เดือน ปี เกิด	31 สิงหาคม พ.ศ. 2529
ที่อยู่ปัจจุบัน	205 หมู่ที่ 8 ตำบลหินตั้ง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านไพศาล(ลีล้อยอุทิศ) ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2557	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ.2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY